

merar conform
No. 157.012/1934

MAGYARI

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Főszerkesztő és szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R-T.**
Felelős igazgató: **FOLLMANN GÉZA**
Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Főmunkatárs: **dr Gyárfás Elemér**

Elutazott Belgrádba Gafencu külügyminiszter

A balkánszövetségi értekezlet előkészítése és a közép-európai kérdések szerepelnek a belgrádi megbeszélések napirendjén

Bucuresti. Saját tud. *Grigore Gafencu* külügyminiszter nemhivatalos látogatásra feleségével együtt kedden Belgrádba utazott. Elutazásakor az állomáson megjelentek a külügyminisztérium tisztviselői mellett a bucaresti török, görög és jugoszláv követek. Ez megerősíteni látszik azt az értesülést, hogy *Gafencu* útja a bucaresti balkánszövetségi értekezlet előkészítésével van kapcsolatban.

A külügyminiszter két napig lesz Belgrádban és ott tanácskozik fog *Milan Stojadinovic* jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszterrel.

**JUGOSZLAV ÉS MAGYAR VÁRAKOZÁSOK
A LÁTOGATÁSSAL KAPCSOLATBAN**
Rómából jelentik: A „Corriera della Sera”

budapesti távirata szerint magyar politikai körökben nagy érdeklődést kelt *Gafencu* román külügyminiszter belgrádi útja. Nem hiszik, hogy az utnak az volna a célja, hogy közös jugoszláv—román magatartást állapítsanak meg Magyarország irányában és hogy ez hátráltatná a Jugoszlávia és Magyarország közti meg egyezést.

Belgrádi jelentés szerint *Gafencu* román külügyminiszter látogatása elé jugoszláv részről is nagy érdeklődéssel tekintenek. A román külügyminiszter útja a belgrádi politikai körök felfogása szerint létségtelenül közép-európai kérdésekkel, különösen a jugoszláv—magyar közeledés ügyével van kapcsolatban.

Erélyesen cáfolják a német-cseh titkos katonai szerződés hírét

A német és francia katonai helyzet összehasonlítása

Berlinből jelentik: Német kormánykörökben erélyesen cáfolják azokat a híreket, melyet egyes külföldi sajtóorgániumokban a Németország és Csehszlovákia közötti titkos szerződések felől elterjedtek. A hírek szerint Németország titkos katonai szerződést kötött Csehszlovákiával s ennek értelmében felhatalmazást kapott a prágai kormánytól arra, hogy a német hadsereg bármikor és bármely irányban keresztülvonulhasson Csehszlovákián. A másik szerződés szerint Németország és Csehszlovákia kölcsönösen kiszolgáltathatják politikai foglyaikat.

Német hivatalos körök ezekkel a hírekkel szemben erélyesen hangoztatják, hogy Berlin

és Prága között semmiféle titkos szerződés nem áll fenn.

Párizsból jelentik: *Isnards* képviselő a kamara ülésén beszédet mondott, melyben Franciaország katonai helyzetével foglalkozott. Kifejtette, hogy a német hadsereg 900 ezer emberből és 41 hadosztályból áll. Olaszország 38 hadosztály felett rendelkezik, ezzel szemben Franciaországnak csak 450.000 katonája van. 28 hadosztállal.

A képviselő javaslatot terjesztett elő, melyben azt ajánlotta, hogy az egyensúly létrehozása érdekében soronkívül 100.000 fővel emeljék a francia hadsereg létszámát. A javaslatot a képviselőház elfogadta.

Francia képviselőházi bizottság alakult a nemzeti spanyolországgal való diplomáciai összeköttetés kisürgetésére

Párizsból jelentik: A francia képviselőház 123 képviselője *Flandin* volt miniszterelnök elnökletével bizottságot alakított. A bizottság követelni fogja a kormánytól, hogy nevezzen ki haladéktalanul képviselőket *Franco* kormánya mellé. Jelenleg ugyanis az a helyzet, hogy az összes államok közül a nemzeti Spanyolországba még csak Franciaország és Szovjet-

Oroszország nem küldött képviselőt. Jobboldali francia körökben aggasztónak tartják ezt a helyzetet és úgy vélik, hogy Franciaországnak ebből a magatartásából helyrehozhatatlan károk származnak.

A bizottság elhatározta, hogy a képviselőház legközelebbi ülésén előterjeszti követelését

A „Romániai Magyar Népkegyesség” szervezési munkája

Írta: **Schmidt László (Ehed)**

A „Magyar Lapok” 1939 január 26-iki számában megjelent „Helyreigazítás szükséges” című vezércikk minden magyar szívből szólott. Két hete aláírták már az egyezményt s mi, akik ezt a népközegeget alkotni fogjuk, még semmit sem tudunk sorsunk változásáról. A magunk megszervezésének jogát megkaptuk ugyan, de nem tudjuk ezt a felelősségterhes munkát kellő lendülettel s főleg gyorsasággal, a helyzetünk követelményeinek felismerésével elvégezni. Valahol tehát baj van.

Mi, akik népünk vezetésének a falvakban szétszort munkásai vagyunk, ettől az új „Romániai Magyar Népkegyességtől” nagyon sokat várunk. Nap-nap után látjuk, hogy népünk a kisebbségi élet 20 éve után is közművelődésileg, társadalmilag s még gazdaságilag is szervezetlen. Húsz esztendő minden kínálkozó alkalmat elmulasztottuk s erőnket apró torzsaikodásra, egymás bírálgatására s nem utolsósorban személyi célok érvényesülésére pazaroltuk el. A mostan megadott kedvező alkalomra pedig tarsolyunkból hiányzott a kész terv, mellyel felelős tényezők elé lépve, a tárgyalások engedékeny hangulatában határozottan kérhettünk, sőt követelhettünk volna szükségleteink szerint.

A felelős vezetők most megfeszített munkával kell, hogy dolgozzanak ennek a sok mulasztásnak pótlásán. Mindannyiunknak szilárd meggyőződése, hogy ezt senki jobban el nem végezné, mint éppen ők, akik minden bajunkat tudták és érezték. Azonban Erdély kicsiny falvainak és azok vezetőinek hangja is szükséges, hogy a helyzet tökéletes ismeretével munkájuk az idők követelményének megfelelő legyen.

A romániai magyarság 72—74% falusi elem. Tehát ez az egyszerű szám megmutatja a szervezés irányát, hogy az foglalja magába és képviselje a mi nemzetfenntartó elemünket: a népet. Azt a népet, amelyről komoly és megbízható statisztikák megállapították, hogy minden hatodik egyede a faluból kénytelen kivándorolni. Nem is olyan régen még a vezetők szemében sem jelentett ez a nép többet, mint egy-egy szavazatot, aminek segítségével valaki haladhatott a társadalmi megbecsülés útján. Azonban ennek már vége van és most minden gondolatunk és igyekezetünk ennek a népnek a megmentése legyen. Ideális munka ez, de egész embereket és önmegtartó munkát kíván mindannyiunktól.

A „Romániai Magyar Népkegyesség” tehát célját akkor fogja megvalósítani, ha egy megszervezett és hivatásával tisztában lévő nép egyetakaró szervezete lesz. Vagyis ha ezt, a hivatását nem ismerő népet éppen megszervezésével öntudatra ébreszti. Annyi értékes erő, munkakedv és természetes intelligencia van és szunnyad népünk lelkében, hogy annak felébresztése már egy határozott lépés a megszervezettség felé. Hiszen a szomorú valóság az, hogy népünk 90%-a élethivatását nem is-

Converziós hirdetések, mérlegek, közgyűlési meghívók, árverési hirdetések és bármilyen hivatalos és magánhirdetések terminusra való megjelentetését vállaljuk a Monitorul Oficial, Correspondenta Economica, Buletinul Bancar bucuresti és a Buletinul Justitiei csiu hivatalos lapokban, vagy bármely bucuresti lapban. — Aránylással szívesen szolgál, kívánatra személyesen felkeressük.

RUDOLF MOSSE S. A. oradeai fiókja.
Parcul Traian 6. Telefon 35-83.

meri, sőt nem is hallott róla. Csak küzd, dolgozik keményen a mindennapi apró falatért, de megszervezve nincs és így népi hivatása tekintetében semmit sem tesz.

A szervezés munkája tehát induljon meg minél hamarabb. Szervezzük meg falusi népközpont minél gyorsabban. Ne legyen egyetlen ember, aki ne kapcsolódna be a „Népközösség” munkájába. A helyi falusi szervezetek foglalják magukba a falu minden emberét, aki tisztességes és jószándékú munkása lehet annak a szervezetnek. A szervezés elsősorban gazdasági síkon mozogjon, amelynek keretében kulturális munkánkat is elvégezhethetjük. Tapasztalatból tudom, hogy addig nem érhetünk el eredményt, amíg gazdaságilag nem tettük erőssé a népet. A nép bizalmatlan és már sokan megcsalták. Jó szándékunkról csak azzal győzhetjük meg, ha anyagi életében segédkeztet nyújtunk neki.

Minden magyar lakosságú falu legyen egy szervezés és önálló része a „Népközösségnek”. Ahol pedig elszórtan élnek a magyarok, oda a szomszédos magyarok község vezetői járjanak ki és tartanak állandó összeköttetést velük. Így nem veszítünk el egyetlen embert sem a magunk hanyagsága miatt.

A községi szervezetek kulturális, sőt gazdasági vezetői is legyenek elsősorban a pap és a tanító. Sajnos az erdélyi s általában a romániai magyarság még nem értett ki magából népvezetőket. Az elmúlt 20 esztendő alatt is csak a pap és tanító volt az, aki a nép között élt és munkálkodott. Nem hibául rovom fel ezt, hanem a magyarság természetéből következik, hogy vezetésre nem természeténél, hanem nevelésénél fogva lesz alkalmas. Amikor azonban már neveltünk egy vezető réteget, vagyis amikor az új törvény által úgyszólván falumunkás ifjak oda érnek, hogy népközpont vezetését nyugodt szívvel kezükbe adhatjuk, akkor mi papok és tanítók szívesen megosztjuk, sőt átadjuk ezt a nagy munkát az ifjuságnak.

Midőn a kormány a magyarság új szervezetét „Népközösségnek” nevezte el, gondolom, hogy szintén ez volt az elgondolása. A szervezés tehát induljon ki a falusi nép köréből. Egy vármegye megszervezett falvai a megye székhelyén állítsanak fel egy megyei központot, akinek vezetőjét a községek vezetőinek bizalma és nem rokonsági vagy bármilyen kapcsolat állítsa felelősségteljes helyére. Milyen áldásos munkát végezhetnének itt azok az ifjak, akik már több mint egy évtizede minden munkakedvükkel és összgyűjtött tudasukkal a nép és falu érdekeiért harcoltak. Falumunkás elgondolásaikat itt megvalósíthatnak és nagy lelkesedésüket népközpont javára használhatják fel.

Az így megválasztott és a falvak népének bizalmát bíró megyei vezetők fölött állana a központi vezetőség. Legfőbb vezetője a „Népközösségnek” az elnök lenne, amint a kormány megmutatta a kinevezéssel, hogy így akarja. De ezt az elnököt is állítsa felelősségteljes helyére a Népközpont vezetője.

Mindenesetre midőn ezen elgondolásomat leírtam, nem akartam elhibáztatni a megindult munkának, csak a nép szükségleteit én közelről látom s tudom, hogy egy jóliról kezdett szervezkedéssel szemben közömbösen viselkednénk.

A nép köréből megindítandó szervező munkát pedig azonnal indítsuk meg. Amíg nem késő, amíg a lelkesedés még tart, mert a gyorsan alakuló és változó életkörülmények között szürkévé válhat a Népközösség gyönyö-

rú és időszerű eszménye is. Vezetőink ehhez a falvakból kiinduló szervezkedéshez szerezzék meg a engedélyt, adjanak utasítást, biztosságnak és mi erre a magasztos munkára szívvel, lélekkel vállalkozunk. Nem előretörésből, nem egyéni érdekből, nem szerepelni akarásból vagy feltűnésekből, hanem népközpont iránti olthatatlan szeretetből. Eddig is dolgoztunk, küzdöttünk és minden lehetőt megpróbáltunk s

ha most még biztosságnak is kapunk, akkor népközpont érdekében sokat tehetünk.

A „Magyar Lapok” fentidézett számának vezércikke ezeket a gondolatokat váltotta ki bennem s gondolom, hogy nemcsak az én, hanem minden a fajtáját józanul és nagyon szerető ember gondolatai ezek. Bár csak már megértenők az idők szavát s ezutáni munkánk ne lenne továbbra is magvetés ez útszélre.

A nemzetiek északi Kataloniában 50 kilométerre jutottak a francia határhoz

A köztársaságiak egymilliárd pezeta értékű hadianyagot hagytak hátra Barcelonában. — Miaya tábornok a végéig ellenáll Madridban

Barcelonából jelentik: A nemzeti csapatok főparancsnoksága hivatalos jelentést adott ki az utóbbi napok hadmozdulatairól. A jelentés szerint a nemzetiek előnyomulását a kedvezőtlen időjárás erősen hátráltatja. Eső, hó és hideg áll az előnyomulást útjába. Ennek ellenére Kataloniában a nemzeti csapatok jelentős előrehaladást tettek. A partmenti körzetben elfoglalták San Vicente, Ilana Veras, a központi körzetben pedig Castelletors helységeket. Ez utóbbi helység rendkívül fontos út-csomópont. A nemzetiek előnyomulása naponként 8 kilométert tesz ki.

A később kiadott hivatalos jelentés szerint az északi fronton Bergatól nyugatra a következő helységeket vették birtokba a nemzetiek: Espunyola, San Conice de Sofagas, San Antonio de Vila Maior és Santa Maria de Palautordas. A központi körzetben a nemzeti csapatok Estány község elé érkeztek. A partmenti körzetben átlépték a Ciprin folyót és elfoglalták Arenys, Canet és San Pol községeket. A nemzetiek 1500 foglyot ejtettek. Az estramaduraj fronton visszaverték az ellenség támadását és vonalaikat kiegyenesítették. Itt

az ellenség 325 halottat és 558 foglyot veszített. A nemzeti repülők Alcoy kikötő katonai építményeit bombázták.

Legutóbbi jelentés szerint az észak-katalóniai fronton a nemzetiek Vich városához érkeztek. A város 50 kilométerre van a francia határtól.

Az elfoglalt katalán fővárosban a nemzetiek napról-napra nagyobb mennyiségű hadianyagra bukkannak. Hétfőn egy raktárban 100 repülőgépmotort találtak, melyek mind amerikai gyártmányúak. Birtokba vettek továbbá 8 teljesen új Delfin-típusú repülőgépet, 28 ezer tartály benzint és 1000 gépfegyvert. Ezeknek a hadianyagoknak az értékét több mint egymilliárd pezetára becsülik.

ÜZENET MADRIDBÓL

Londonból jelentik: Miaya tábornok, Madrid köztársasági parancsnoka az *Evening Standard*-nak táviratot küldött. Ebben a következőket közli: „Madridot és a rám bízott területeket soha senkinek fel nem adjuk addig, amíg mindnyájan el nem esünk. A nemzetiek csalódnak, ha azt hiszik, hogy Barcelona felszabadításával a háború végetért.”

A 63-as szoba

Írta: Beczássy Judit

Márta egyedül érkezett Ligetfürdőre, hogy a képesítő fáradságait kipihenje. A penzió portása nyújtotta az előre lefoglalt szoba kulcsát:

— Pethő Márta ömagsága, 63-as szoba.

Mártát elbágyasztotta az út, a hegyek alkonya s a szobája ajtajával magára zárt csend. Jóformán körül sem nézett, leült, várt, mintha valaminek történnie kellene, valaki talán kiléphetne a falakból, most mindjárt és szólna hozzá, hogy ne legyen olyan egyedül. Aztán, hogy semmi csoda sem történt, csak összeszedte magát, mégis nekilendült a kicsomagolásnak. Föltárta a szekrény ajtaját és végigtörölte a polcokat. A felsőről zörrenve hullott le egy levél.

— Hát mégis, — mosolyodott el Márta — mégis szól hozzám valaki. — És kivette a hosszú, elegáns borítékot a levelet és olvasni kezdte:

„Asszonyom! Nekem szent az Ön magánya és ha mégis megszólítottam tegnap, abban árnyéka sem volt a tiszteletlenségnek. Ha lett volna, nem utazom el a haragosan rám villanó szemek előtt. Csak pár szót akartam mondani, nem hallgatott meg, most azért írok. Magyarázatot csak. Egész télen és tavasszal dolgoztam az új regényemen. Hőse egy asszony, magányos, szomorú és szép. Mikor Önt megláttam, mintha ő lépett volna elélem. Tulajdonképpen hozzá szóltam. Csak ezt akartam mondani, remélem, most már nem haragszik. Jó pihenéshez hiányzik az Ön bocsánata. Hódolattal csókolja kezét Tóth Sándor.”

— Tóth Sándor... — olvasta csodálkozva Márta, mert ismerte a nevet. Volt is tőle egy könyve, ami akkoriban igen tetszett neki. — Hogyan lehet egy író levelét így itt felejtetni?... Nem volt az az asszony büszke rá?...

Előtte szent volt a könyv s az írója valami hívtasságos lény. Ugy tele volt a könyvek rajongásával, olyan valóságosan lelkesedéssel minden

művészet iránt, ahogy csak az intézeti élet tudja elkábítani foglyait.

Márta ettől a perctől kezdve sokat gondolt a talált levélre. Míg heverőszékében napozott, találgatta magában: felelt-e az az asszony... s vajjon mit írt?... És mikor nemsokára a 63-as szoba levelei közé került egy hasonló hosszú és elegáns boríték az asszony címével, habozás nélkül bontotta fel.

„Asszonyom! Két hétig vártam, nem írt, haragszik. Most már nem kellene zavarnom, de nem szeretem a diszharmonikus befejezéseket. Meg kellett volna éreznie, hogy csak a hallgatása lehetett helytelen. Nem mindig igazolt a szoborszerűség, sokkal emberibb lett volna, ha csak ennyit is mond: nem haragszom. Csak ezt kértem, most már ennyit sem. Isten velem...”

Márta halk izgalommal olvasta. A véletlen, hogy ő éppen abba a szobába került, hogy a második levél is hozzá talált, valami különös sejtélemmel töltötte el. A véletlennek célja lehet vele, azt akarja, hogy beleavatkozzék.

Márta álmódzó volt, az intézeti élettől érintetlen ábrándjai virultak benne. Csak a nagy, szép rajongást látta s az okatlanul gögös asszonyt, sajnálta a férfit, haragudott a nőre s valami anyáskodó jószág melegegett most benne. Jó volna megvigasztalni, akit más megbántott, a szomorú arcán mosolyt fakasztani, rátenni hús kezét egy forró homlokra.

A vacsorához késve ment le és nem hallott egy szót sem a szomszédja buzgó beszédéből. Olvasni sem tudott ezen az estén, a betűk értelmetlenül úsztak el szeme elől, csak a levélre gondolt.

Márta tizennyolc éves volt, nem csoda hát, hogy éjfél felé kiszállt az ágyából s az éjszaka csendjének kerítő ihletében úgy érezte, neki kell jóvátennie, ami szomorúságot a másik asszony okozott.

„Uram, — nem talált jobb megszólítást — igazán van, megmondhattam volna, hogy nem haragszom. Talán most sem írnám meg, ha a kis hü-

Calinescu belügyminiszter kitüntetése

Bucurestiből jelentik: Ófelsége II. Károly király Călinescu belügyminisztert a „Meritul Cultural” érdemrend lovagi fokozatával tüntette ki. A megkülönböztetett kitüntetést a belügyminiszter a nemzeti nevelésügy terén szerzett érdemeivel és szolgálataival érdemelte ki. Néhány hónappal ezelőtt a belügyminiszter

ARMAND CALINESCU belügyminiszter

valósággal forradalmasította a román iskolázatás irányítását. Nemcsak a régi iskolai rendszerrel szakított, hanem megváltoztatta a pedagógiai kereteket is és szélesebb helyre juttatta az ifjúságot. Ugyancsak megoldotta az értelmiségi munkanélküliség kérdését is. Kiüzte a politikát az iskolából és a tanári tevékenységet hivatásuknak megfelelő irányba térítette. Az érdemrend, amelyet Ófelsége a belügyminiszter mellére tűzött, tehát minden tekintetben kiérdemelt volt.

Nemzetközi értekezlet Japánban a keletázsiai helyzet megvitatására

Amerikát, Angliát s esetleg a német és olasz államokat hívnák meg az értekezletre

Tokióból jelentik: A japán képviselőház keddi ülésén Tanaka tengernagy a külügyminiszterhez kérdést intézett, nem volna-e alkalmas nemzetközi értekezlet összehívása Japánban, melyen megvitatnák a keletázsiai helyzet új alakulását. Erre az értekezletre Angliát, az Egyesült Államokat és esetleg Németországot és Olaszországot kellene meghívni.

A kérdésre Arita külügyminiszter válaszolt. Kijelentette, hogy nem vette még tervbe egy ilyen értekezlet összehívását, azonban azt ő is hasznosnak tartaná. Szükséges volna ugyanis, hogy az Ázsián kívüli nagyhatalmak megismerjék a keletázsiai helyzetet és azt egymás közt megvitassák.

Szigorú rendelettvény a lakók bejelentéséről

Százezer leitől kétmillióig terjedő pénzbüntetéssel sújtják a lakók bejelentésének elmulasztását. Ingatlan könyvet fektetnek fel minden ingatlan számára

Bucuresti. Saját tud. Iamandi igazságügyminiszter törvényt terjesztett kedden a király elé aláírás végett, a háztulajdonosoknak és főbérletknek a lakók bejelentésére vonatkozó kötelezettségéről. Az új törvény szerint:

1. szakasz: A municipiumok, a városi, vagy elővárosi községek ingatlan tulajdonosai és albérlet esetén főbérleti kötelesek a bérbeadástól, vagy albérletbeadástól számított 24 óra alatt bejelenteni az ingatlan helyére névze illetékes kerületi rendőrségnek, vagy csendőrségnek a bérlet és albérlet nevét, foglalkozását, a helyet, ahol foglalkozásukat gyakorolják és egyúttal be kell, hogy mutassák személyazonosságát okmányaik láttamozásáig végett.

Hasonlóképpen ugyane határidőn belül az illetékes hatóságoknak tudomására kell hozni

minden változást, ami a bérlet tartama alatt bekövetkezett. A már meglévő bérleti, vagy albérleti viszonyokra vonatkozólag akár írásbeli, akár szóbeli szerződés alapján álljanak azok fenn, a jelen törvény kihirdetésétől számított öt nap alatt kell jelentést tenni.

2. szakasz: Ugyanez a bejelentési köteletség áll fenn azokra névze is, akik butorozott szobát, vagy ágyat adnak ki, valamint azokra is, akik bérletet nélkül, vagy akármilyen más címen, akár más helységből, akár ugyanazon helységből való idegen személyeket szállásolnak el.

3. szakasz: 100 ezer leitől kétmillió leig terjedhető pénzbírsággal büntetnek azok, akik nem eszközölték az 1. és 2. szakaszban előírt bejelentéseket s rájuk bizonyosodik, hogy olyan bérletük, vagy albérletük van, vagy volt, akik ellen a közrend elleni vétség vagy büntetés miatt van eljárás folyamatban, vagy akik ugyanilyen vétségért, vagy büntetésért távollétükben el vannak ítélve.

He bebizonyosodik, hogy valaki csak egyszerű mulasztásból nem eszközölt az 1. és 2. szakaszban előírt bejelentéseket, a bérlet, illetve albérlet pedig nem tartoznak az előbbi bekezdésben megjelölt kategóriába, a bírság 3000 leitől 10.000 leig fog terjedni.

4. szakasz a bírság kivételének módjáról intézkedik. Ez helyszíni kiszállás alapján felvett jegyzőkönyv útján történik, amit a kerületi rendőrkomiszár, vagy a csendőrszervező vesz fel. A büntetést az illetékes békebírság állapítja meg, ami ellen fellebbezni lehet.

5. szakasz: A pénzbírságot, mihelyt az jogerőssé válik, a pénzügyi szervek az illető minden ingó és ingatlan vagyonán végrehajtják. Behajthatatlanság esetén azt szabadságvesztés büntetésre változtatják át.

6. szakasz: Ha az elítélés olyan személyeket érint, akik egy, vagy több butorozott szobát adnak ki bérbe, a jövőben megvonják tőlük ezt a jogot.

7. szakasz: 1939 április 23-ával kezdődőleg minden városi, vagy elővárosi ingatlan számára, bármilyen legyen is a rendeltetése, ingatlankönyvet fektetnek fel, amelybe a tulajdonosok, vagy a főbérletk be fogják vezetni az adatokat, mindazokra névze, akik állandóan, vagy ideiglenesen laknak abban az ingatlanban.

8. szakasz: Ezt a „Carte de imobil”-t a fővárosi rendőrség készíti el, az egész ország számára és azt egy legkésőbb február 15-ig kihirdetendő végrehajtási utasítás értelmében fogják alkalmazni.

gom ide nem jön és rá nem vesz. De nekem kellemetlen levelet kapni, azért az ő címét használja, ha újból írni akar. Ha szívesen teszi, a könyvét küldje el, érdekel az az asszony, akire hasonlítok...

Befejezni nem tudta Márta és érdekesebbnek is találta így, búcsú és név nélkül. Aludt rá egyet és reggel megegyeszer elolvasta. Meg volt elégedve a szavakkal, a kis ravaszággal is, ahogy megadta a címét s nem bízta a véletlenre, hogy az elutazott asszony levelét megegyeszer beadják tévedésből.

Egész nap jókedvű volt. Mint sokszor gyermekkorában, ha az uzsonnapézt a sarki koldusnak adta. Most is a más öröme sugárzott benne. Vidám volt, beszédes, mosolygott az emberekre még az ebédnél is.

A hét végén egy kis csomagot hozott címére a posta. Minden írás nélkül megérkezett a könyv. Mohón olvasta. De minél inkább belemelegedett, annál szomorúbb lett. Tetszett a könyv, nagyon tetszett minden sora, csak az fájt Mártának, hogy az asszony annyira más, mint ő.

Nem is értette, miért kereste önmagát az asszony alakjában, mégis jó lett volna hasonlítani rá. Még akkor is ezen ábrándozott, amikor végigolvasta. Visszalapozott egy-egy mondatra, új szemmel, bírálón nézte, így is szép volt. Este megírta a szerzőnek. És két nap múlva olvashatta a választ.

„Boldog vagyok, asszonyom, hogy tetszett a könyvem. Szeretném megcsókolni a kezét, hogy nem hagyott a kedvetlenségben elveszni. Magának köszönhetem, hogy újból érzem magam és már nem mindegy minden”.

Márta arca kigyúlt. Ez több volt, mint amit várt. Csak mosolyt akart fakasztani, csak vigaszt küldeni s lám, maga is belekeveredett. Ez a levél már neki szólt egészen. Sokszor elolvasta, aztán elzárta, nem mert rá azonnal felelni.

Napokig töprengett okos és mérsékelt válaszon. Egymásután tépte el a leveleket. Hol nagyon is barátságosnak találta, hol meg kimértnek.

Most vigyázni akart, sem kacérnak, sem ridegnek nem szabad feltűnni. S a szavak érzékeny mérlege hol föl-, hol lebillent, nem sikerült az egyensúlyozás.

— Majd holnap — gondolta mindegyik levélnél, mikor széjjeltepte.

Egyik nap, mikor az ebédnél ültek, egy úr Gaál Elekné után érdeklődött.

— Már négy hete is van, hogy hazautazott — mondta a portás és már intézkedett is, hogy a visszatért utas csomagját fölvigyék. — A 45-ösbe. Szép, erkélyes szoba, szebb, mint a mult-kori volt. Most biztosan itt tetszik maradni. Mégis csak nálunk a legjobb. Kár is volt elmenni.

— Biztos, hogy elutazott Gaálné öngyűsége? — hitetlenkedett a vendég. — Nem téved? A 63-asból?

— Dehogyan tévedek, kérem. A 63-asban már régen Pethő Márta kisasszony lakik.

Már ment is föl a szobájába, de nem volt türelme kicsomagoláshoz. Le-föl járkált, várta az ebédre érkezők lármáját. Amint meghallotta, ment a 63-as szoba felé. Márta már a kilincset fogta, mikor elébe állt:

— Megengedi, asszonyom, — mosolygva nyomta meg az asszonyom szót — Tóth Sándor vagyok.

— Az író — hebegte Márta és minden vére leszállt az arcából. Zavart érzett és szégyent. A tettenérés zavarát és a félrevezetés szégyenét. Mit mondhat most?... Hazugságon érték, mentegéznie kell.

— Csak pár szót szeretnék szólni — és már nyitotta is Márta ajtaját.

Bent a szobában Márta büntudatos arccal magyarázta a levélügyet és alig mert szembe nézni. Zavarában még szebb volt, az író elbűvölve nézte.

— Maga most haragszik rám... — szégyenkezett Márta, hogy még helyel is elfeledte kínálni vendégét.

— Magára? — hajolt ez a kezére megrögzve — Maga, tudom, nem üz el.

1939. ÉVI TAVASZI LIPCSEI VÁSÁR

Megnyílik 1939 március 5-én
Bármilyen felvilágosítást nyújt a

LEIPZIGER MESSAMT
Leipzig, (Deutschland)

**60% -os utazási
kedvezmény a
német vasutakon**

vagy a vásár tiszteletbeli képviselői: Eugen v. Angerbauer, Timișoara, I. Strada Praporgescu 2. Tel. 70. és Ludwig Schuster ezredes, német konzul, Oradea, Str. Nic. Iorğa 1. Tel. 21—35.

Az adócsalással vádolt csiki pénzügyi tisztviselők tárgyalása

Csikszereida. Saját tud. Vasárnapi számunkban részletesen beszámoltunk arról a nagyszabású adócsalásról, melyet a csiki kivevési pénzügyigazgatóság három megtévedt tisztviselője követett el és amelynek végösszege megközelíti az egymillió lejt. Luca Tomescu és Vasile Călamăluu kincstári ellenőröket, valamint Tamás János csikszentmártoni pénzügyi tisztviselőt Gheorghe Boldor kászonyakabfalvi görög katolikus esperes jelentette fel, a tizenhat községből álló Alsócsik megszarolt, kiszípolozott székely lakossága nevében. A Lascu főügyész által január hó 26-án kiadott vádirat alapján, kedden, január 31-én, nagy érdeklődés kíséretében kezdte meg a törvényszék, az ilyen ügyekre előírt hármas tanácsban, a nagy várakozással várt tárgyalást. A törvényszéki elnök a három vádlott jelenlétében olvasta fel a tizenhat oldalas vádiratot, mely másfélórán át tartott. Azután az ügy fővádlottját hallgatta ki: Luca Tomescu ellenőrt, akit társaival együtt két fegyveres fogházba állították. A vádlottakat öt román ügyvéd védi. A kincstár képviseletében és szakértőként a pénzügyigazgató és több pénzügyi főtisztviselőn kívül megjelent az államügyvéd is.

Vallomásában Luca Tomescu elmondja, hogy 1926-ban lépett pénzügyi szolgálatba és igyekezett működésével minél nagyobb hasznára lenni az államkincstárnak. Ellenségei vannak a megyében és azok miatt áll most bíróság előtt. Amit a terhére írnak, az legfőleg szabálytalanság és hivatali hanyagság, amit meg lehet érteni, mert minden segítség nélkül állott és más kerületekben is helyettesítette a kincstári ellenőröket. Tagadja a terhére írt összes vádakot. Amikor azonban Lascu ügyész kegyetlen józansággal mutat rá bűnös visszaéléseire, egyre csak azt hajtogatja:

— Mit csináljak? Mit csináljak?

Védekezését általában arra alapítja, hogy a terhére kimutatott adóösszegeket csak ideiglenesen vetette ki alacsonyabb összegben, később akarta az általa helyszíni szemle útján szerzendő adatok alapján a végleges adózást megtenni. Nem ismeri be, hogy egyesektől, egyikre, erre a célra alkalmazott megbízottja útján pénzt fogadott volna el, az sem igaz, hogy hamis adatokat használt volna fel az adózásnál.

Elnök: Miért kereste fel feljelentőjét, Boldor esperest?

Vádlott: Hallottam, hogy vádakot gyűjtött ellenem és feljelentést tett. Magyarazatot akarom kérni tőle.

Elnök: Mondotta, hogy hamis adatokkal támasztotta alá a feljelentő esperes feljelentését? Tett beismerő vallomást a találkozás alkalmával, könyörögve, hogy kímélje a családját?

Vádlott: Ilyenről szó sem volt.

Tomescu kihallgatása után szünetet rendelt el az elnök. Vasile Călamăluu ellenőr kihallgatását déli félegy óraor kezdik meg.

Előadja, hogy ő egyszerű, alantas tisztviselő volt, akinek a fölöttesei rendelkezéseit bírálata nélkül teljesítenie kellett. Nem igaz, hogy a „Bradul Ciucului” cég szállítási és anyagkimutatását meghamisította volna és ezzel 107 ezer leiel károsította volna meg az államot. Feltűnést keltő pénzügyi szaktudással igyekszik bizonyítani igazát. Igyekszik a felelősséget tisztviselőtársaira áthárítani, ami azonban nem nagyon megy.

— Én nem voltam benne — mondotta védekezésében — abban a társulatban, melyet az ügyész úr „kartell”-nek és „koncert”-nek emleget. Tisztességes, szegény tisztviselő voltam és vagyok most is. Mikor elmentem Csíkból, 450 lei adósságom volt. Téli kabátom is 1924-ben készült.

Lasclu ügyész kérdései néha meghökkenítik, de aztán nagyon nyugodtan, sok beszéddel, ravaszul válaszol.

Délután négy óraor kerül további kihallgatásra és utána Tamás János a harmadik vádlott következik. Tanukihallgatásra úgy látszik, csak másnap kerül sor. Itéletet szerda esteire lehet várni. (a. i.)

Kolozsváron az ügyvéd nem gyakorolhat más foglalkozást

Ügyvéd nem lehet kereskedelmi vagy ipari vállalat igazgatója, sem köz- vagy magántisztviselő

Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári ügyvédi kamara felhívást intézett összes zsidó tagjaihoz, felszólítja őket, hogy február 15-ig nyújtsák be a kamara hivatalához állampolgársági okmányukat. A kamara határozata értelmében mindazokat a zsidó tagokat, akik nem tudják igazolni román állampolgári mivoltukat, kizárják a kamara kebeléből és ezzel egyidejűleg megfosztják őket ügyvédi hivatásuknak folytatásától is. Ezzel egyidejűleg hozta tudomására tagjainak az ügyvédi kamara azt is, hogy az ügyvédi erkölccsel összeférhetetlennek tartja a választmány, hogy egyes egyének ügyvédi foglalkozásuk mellett vállalatok vezetésében tevékeny részt vegyenek. Így felszólítja azokat, akik ügyvédi gyakorlatukon kívül más foglalkozást is űznek — így többek között köz- vagy magántisztviselő, kereskedelmi hivatalok igazgatói, ipari vagy kereskedelmi vállalatok vezetői, stb., hogy állásukról vagy pedig az ügyvédi gyakorlat folytatásáról mondjanak le s választmányuk rövid időn belül közöljék a kamara választmányával. A választmány azután a beérkezett válaszok alapján fog dönteni a törlesztés ügyében.

Eletbelépett az új állampolgársági törvény

București. Saját tud. Ma életbe lép a román állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről szóló törvény. Mától fogva tehát minden, a román állampolgárság megszerzésére vonatkozó iratcsomót és kérvényt az igazságügyminiszterium mellett létesült speciális bizottság fog felülvizsgálni, amely Cibodariu semmitiszéki tanácsos elnöklettel működik.

Szombaton tárgyalja a kolozsvári katonai törvényszék Stefanescu Goanga merénylőinek bűnpörét

Kolozsvárról jelentik: A Kolozsváron megjelenő Tribuna című lap értesítése szerint február 4-én, szombaton kezd meg tárgyalni a katonai törvényszék Stefanescu-Goanga, kolozsvári rektor merénylőinek, valamint Gruia sziguranca-detektív gyilkosainak bűnpörét. A nagyszabású bűnpörnek 58 vádlottja van. A vádlottakat Zenobia Gutu-Pavelescu, Ion Negoitescu Traian, Rébreanu Valer, Moldovan és Emil Bosca ügyvédek védik.

A biharmegyei magyarság vezetői beiratkoztak a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délután 12 óraor dr. Chirila Augustin polgármesternél megjelentek a nagyváradai és biharmegyei magyar társadalom nevében dr. Markovits Manó földbírtokos, dr. Soós István ügyvéd és Arvay Árpád lap-szerkesztő, akik bejelentették a polgármesternek, hogy az erdélyi magyar néposzoport és a kormány között létrejött megállapodás értelmében belépni óhajtanak a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába. Chirila polgármester a legnagyobb előzékenységgel fogadta a bihari magyarság természetes vezetőit és a beiratkozási regiszterekkel a polgármesteri szobába kérette dr. Jova Gheorghe főtisztviselőt. A három magyar vezető ezután itt aláírta a Nemzeti Ujjászületés Arcvonal magyar tagozatába való belépését.

Szintén szerdán délután történt meg a nagyváradai kisebbségi hírlapírók csatlakozása is az Ujjászületési Arcvonalhoz. Mindazok az újságírók, akik a Romániai Népkisebbségi Ujjászírószervezet tagjai, testületileg jelentek meg a város házában és egyenként is bejelentették az Arcvonalhoz való csatlakozási óhajukat.

Egyidejűleg itt közöljük, hogy az Arcvonalba való beiratkozás a magyar kisebbségek számára a városháza II. em. 31. sz. szobájában történik. Itt jelentse be tehát minden kisebbségi magyar polgár azt, hogy az Arcvonal magyar tagozatába kívánja felvételét. A magyar tagozat számára külön névsort fektettek fel, amelyben már szerepel a keresztény egyházak vezetősége, a magyar társadalom vezetői és a már belépett magyarok neve.

Szatmáron az összes kisebbségeknek ujra kell jelentkezni a Nemzeti Ujjászületés Frontjába

Szatmár. Saját tud. Kedden rendelet érkezett a szatmári városházára. A rendelet szabályozza a kisebbségeknek a Nemzeti Ujjászületés Frontjába való beiratkozását. Ugyanis a városházán többségeket és kisebbségeket egy könyvbe írták be. Az új rendelet értelmében a magyarokról, zsidókról és a németekről külön könyvet kell vezetni. Ezért azoknak, akik már régebben felvétették magukat, újból jelentkezniük kell, hogy nevüket az illetékes csoport könyvébe bevezessék.

A nagyváradai mozgóképszínházak műsora:

APOLLÓ: A MÁLTAI HÁZ.
CORSO: ULTIMATUM.
DORIAN: Dr. CLITERHOUSE BÜNE.

Időjárás

A bucuresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugaton szárazság, egyre erősödő fagy, keleten kisebb havazás lehetséges.

A belügyminiszter és az igazságügyminiszter megbeszélése

Bucuresti. Saját tud. Kedden este az igazságügyminisztériumban hosszas tanácskozást folytatott Armand Călinescu belügyminiszter és Victor Jambăi igazságügyminiszter.

Február 3-án alakul meg az új jugoszláv képviselőház

Belgrádból jelentik: Csirics, a mandátumok igazolásának kiküldött elnöke február hó 3-ára hívta össze a jugoszláv képviselőházat. Az ülésen igazolják a képviselői mandátumokat és megválasztják a képviselőház tisztkarát.

Antwerpenben fölrobbant a „Vörös-Segély“ intézmény irodája

Antwerpenből jelentik: A spanyol közvéleménysegélyezésére külön iroda működik Antwerpenben. Ebben az irodában az elmúlt éjszaka titokzatos robbanás történt. Megállapítást nyert, hogy a Vörös-segélyiroda hétfőn egy élelmiszer jelzésű csomagot kapott. A csomagot az irodában helyezték el azzal, hogy később ki fogják osztani. Ez a csomag az éjszaka folyamán fölrobbant és a Vörös-segélyirodát szétrombolta. Az iroda nagyszámu iratai elpusztultak és az épület súlyosan megrongálódott. Megállapítást nyert, hogy az „élelmiszer-csomagban“ pokolgép volt elrejtve.

A fővárosi vezetőlapok állásfoglalása Hitler német kancellár beszédéről

Gafencu külügyminiszter lapja helyesli a beszédet. A „Curentul“ nyugtalanítóan tartja

Bucuresti. Saját tud. Gafencu lapja, a „Timpul“ vezércikkben foglalkozik Hitler beszédével.

Németország, — emeli ki, — nem szándékozik beavatkozni más országok belügyeibe, éppúgy, mint ahogy nem enged beavatkozást a saját ügyeibe sem. Ezt az ünnepélyes nyilatkozatot mindenütt elégtétellel fogják fogadni. Majd így ír a lap:

Hitler Németország gazdasági politikájával kapcsolatban foglalkozott a külpolitikai kérdéssel is. Egészséges útat jelölt meg a népek boldogítására és pedig a javak igazságosabb elosztására.

A Curentulban Pamfil Seicariu így ír: Hitler beszédének első szembeötlő jellegzetessége a gyarmati igények kihangsúlyozása. Hitler megfordítja az elintézésre váró kérdések sürgősségének sorrendjét; keleti akció helyett nyugati akció, az ukrán akció helyett az erők hatalmas koncentrációja. A gyarmatok visszaadására a követelések határozott megfogalmazása kizár minden tulságosan nyugtató értelmezést. Végül azt állapítja meg a Curentul, hogy Hitler beszéde mégis nyugodt hangú volt, de — teszi fel a kérdést, — vajon ez a nyugodt hangú beszéd minek az előszavát jelenti az 1939-ik évre? Kínzó kérdés ez.

Chamberlain miniszterelnök nyilatkozatai az angol alsóházban

Hosszabb beszédben ismertette a Mussolinival lefolyt megbeszéléseket. — Megállapítása ez: „Arra a meggyőződésre jutottam, hogy Mussolini a békét óhajtja minden tekintetben

Londonból jelntik: A karácsonyi szünet után kedden tartotta első ülését az angol alsóház. Az ülés kezdetén egyik képviselő kérdést tett a Csehszlovákiának adandó angol kölcsön felől. Sir Simon kincstári kancellár felvilágosítást adott, hogy négy millió fontot a menekültek ügye rendezésére engedélyeztek, s nyolcmillió font újabb kölcsönt, amit tulajdonképpen kölcsönként megállapítottak.

Hendersohn Artur munkáspárti képviselő kérdést tett Chamberlain-hoz, hogy mi a véleménye Hitler német birodalmi vezér hétfői beszédéről. Chamberlain ezzel válaszolt:

— Üdvözlöm Hitler kancellár beszédének azt a részét, hogy az angol és német nép között a békét akarja. Ezidőszerint az angol és német kormányok közt nem folynak tárgyalások, de tárgyalások kezdődtek a két állam ipari érdekeltégei között.

További kérdés volt, hogy közelidőn belül várható-e politikai tárgyalások is a két kormány között? Erre Chamberlain egyetlen szóval válaszolt:

— Nem. Malcolm Macdonald gyarmatiügyi miniszter bejelentette, hogy a palesztinai kérdés rendezésére a jövő héten kezdik meg a tárgyalásokat Londonban az arabok, zsidók és az angol kormány megbízottai között.

Újabb kérdést vetett föl egyik képviselő a csehszlovákiai új határok szavatolása felől. Chamberlain válaszolt. Utalt a Simon kancellár által jelzett segélynyújtó kölcsönre. Más német törzést Anglia részéről Csehszlovákiára vonatkozólag. A határok szavatolásának kérdése még bizonytalan. A január 6-iki határcidensről is megemlékezett a miniszterelnök.

Az ülés további során többek kérdésére Chamberlain hosszabb beszédben olaszországi utjáról nyilatkozott.

Chamberlain miniszterelnök így kezdte beszédét:

— Kijelentem, hogy örömmel használtam fel Mussolini meghívását a Münchenben megalapított személyes kapcsolat felújítására. Párizson át való utazásom során Daladierrel és Bonnettel folytattam megbeszélést. Az országainkat érdeklő közös kérdésekben a szempontok már régebb lezögzött teljes azonosságát állapíthattuk meg újból. Még egyszer ismételnem akarom, amit az Olaszország elhagyásaor Mussolinihez küldött táviratomban írtam, amikor a legmelegebb köszönetemet fejeztem ki olaszországi fogadtatásunkért. Halifax lord és én két hosszú megbeszélést folytattunk Mussolinival és Cianoval január 11-én és 12-én. Ezek a megbeszélések a legteljesebb őszinteség légkörében folytak le. Nem is vártuk azt, hogy valamelyik fél elfogadja a másik összes érveit és szempontjait. Noha nem közölhetem azt, hogy az összes megtárgyalt pontokra nézve meg egyeztünk, a célt mégis elértük, mivel a tárgyalások befejezésekor mindenkünk jobban ismerte a másiknak a szempontjait. Semmiféle szempontból sem volt szó értekezletről, vagy formális tárgyalásokról, a megbeszéléseknek teljesen tájékoztató jellege volt.

Mussolini mindenekelőtt hangoztatta, hogy Olaszország politikája békepolitika és őrvend, hogy ha befolyását a béke érdekében felhasznalhatja, amikor csak erre alkalma nyílik. Vendégletünk azt is hangoztatták, hogy a Róma—Berlin tengely az olasz külpolitika lényeges része. A magunk részéről éppen ilyen világosan megmutattuk, hogy az angol—francia szoros együttműködés az angol politika alapja. Mussolini kifejezte meglepődését afölött, ahogy a földközi-tengeri kérdést az angol—olasz egyezmény tárgyalja és a legnagyobb határozottsággal megismételte, hogy Olaszország tiszteletben tartja vállalt kötelezettségeit.

A keletafrikai szomszédság rendezésére tárgyalásokat kezdenek

A spanyol háboru befejezésétől függ az olasz-francia viszály elintézése

— Elhatároztuk — folytatta Chamberlain — hogy tárgyalásokat kezdünk a Szudán felőli keletafrikai olasz határok megállapításáról és magától értetődik, hogy ezeken Egyiptom is részt vesz. Nem titkoltuk sajnálkozásunkat afölött, hogy Olaszország és Franciaország kapcsolatai az utóbbi időben rosszabbodtak. Az ezt követő vitából világosan kitűnt, hogy Franciaország és Olaszország között a fő akadály a spanyol kérdés és annak befejeződése előtt a két ország tárgyalásainak nem igen van eredményre kilátása. Mussolini kijelentette, hogy a spanyol háboru után semmit sem fog kérni Spanyolországtól. Ciano gróf hangoztatta, hogy Olaszországnak nincsenek Spanyolországban területi követelései. Eredményesen vizsgáltuk meg a leszerelési kérdést is és arra a következtetésre jutottam, hogy Mussolini híve a fegyverkezés minőségi korlátozásának, ha körülmények kedvezőek lesznek a tárgyalásra. Mussolini a zsidókérdést nemzetközi jellegűnek tekintti, amelyet az egyes államok külön nem oldhatnak meg. Tárgyalásaink során arra a meggyőződésre jutottam, hogy Mussolini a

békét óhajtja minden tekintetben és az európai általános állandóság szempontjából. Mindnyájan emlékezünk arra, hogy Mussolini milyen bizonytékát adta békeakarátának a múlt szeptemberben. Eppen ezért különös elégtétellel fogadtam újabb biztosítékait, hogy számíthatunk közreműködésére, ha az szükséges lesz.

LÁTOGATÁS A PAPANÁL

Chamberlain ezután meleg hangon emlékezett meg a papánál tett látogatásáról és arról, hogy a pápa az angol király és királyné és az angol bizleje ki.

Mélyen meghatott az a bátorság és az emberiség iránti szeretet, amely a Szentatya eszméit és cselekedeteit áthatja — mondotta.

A továbbiakban közölte, hogy Mussolini kijelentette, szükegesnek tartja Franco részére a hadviselői jog megadását és biztosította arról, hogy tiszteletben tartja a benemavatkozási angol tervet. A csehszlovák határok biztosítására vonatkozólag Mussolini hangoztatta, hogy elvben hajlandó elfogadni ezeknek a határoknak ki nem hívott támadással szembeni biztosítását, de előbb három kérdést kell megoldani: a cseh alkotmányt, a cseh semlegesség biztosítását és a határok megállapítását.

ATLEE MUNKÁSPARTI VEZÉR FELSZÓLÁSA — CHAMBERLAIN ÚJABB VÁLASZA

A Chamberlain beszéde elhangzása után Atlee munkáspárti vezér kifogásolta Anglia benemavatkozási politikáját. Szerinte ez bátorította fel Olaszországot a nemzeti Spanyolország állandó megsegítésére.

Chamberlain válaszolt, hogy a benemavatkozási politikának köszönhető a világháboru elkerülése. Most különben már csak rendkívül nagy beavatkozással lehetne az eddigi helyzetet változtatni. Az eddigi helyzet viszont azt, hogy ma már a spanyol kérdés nem fenyegeti a világ békéjét.

Chamberlain a továbbiakban helyeselte Hitler beszédének azt a részét, melyben arra utalt, hogy minden államnak megvannak a maga beleő gondjai és azzal foglalkozzék. Nincsenek olyan kérdések, amiket kerekasztal körüli tanácskozásokkal elintézni ne lehetne, csak őszintén és hátsógondolatok nélkül kell tárgyalni.

Ingyen nyaralhat egy hétig a Gyilkos-tónál és a Püspökfürdőben

Ajándékosan akciónk egyre több érdeklődést vált ki olvasóink és előfizetőink körében. Az a szeretet, amellyel előfizetőinkhez közelédünk, ezzel az akcióval hasonló szeretetre talál.

Hogy senki se maradjon ki ebből az ajándékos akcióból, alább ismét közöljük a fontos tudnivalókat.

I. CSOPORT:

Azok az előfizetők, akik folyó év február hó 20-ig EGY EGÉSZ ÉVRE előre, vagyis 1939. évre kiegyenlítik az előfizetési díjukat, résztvesznek teljesen díjtalanul alábbi nyeremények kisorsolásában:

1. Egy 6 személyes valódi ezüst dessert készlet.
2. Egyhetes nyaralás a Gyilkos-tónál.
3. Egy fényképezőgép.
4. Előfizetés a „Magyar Lapok”-ra egy teljes évre (1940. évre).
5. 1000 lei értékben könyvek tetszés szerinti választásában (a könyvek jegyzékét annakidején kiküldjük).

Ezenfelül 10 előfizető között szeptosztunk 1-1 regényt.

II. CSOPORT:

Akik február 20-ig az 1939. évi ELSŐ FÉLÉVI díjukat egyenlítik ki. Az alábbi nyereménytár-

gyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy perzsa szőnyeg.
 2. Egyhetes nyaralás Püspökfürdőben.
 3. Egy női vagy férfi karóra, esetleg zsebbóra.
 4. Egy félévi ingyenes küldése a „Magyar Lapok”-nak 1939. második félévében.
 5. Gyönyörű kivitelű Eucharisztikus Kongresszusi Album.
- Ezenfelül 10 előfizető között szeptosztunk 1-1 regényt.

III-IV. CSOPORT:

Azok között, akik 1939. február 20-ig beárólag teljes egészében rendezték az előfizetési díjukat, azaz hátralékban nincsenek. (Ide tartoznak a most jelentkező új előfizetők is, akik legalább háromhavi díjat fennli időpontig kiegyenlítették). Az alábbi nyereménytártyak kisorsolásában vesznek részt:

1. Egy uti necesaire.
2. Egy álló asztali óra.
3. 500 lei értékben könyvek tetszés szerint listát megküldjük).
4. Egy villanylámpa (amennyiben a nyereg faluhelyen lakna, ahol villany nincsen, ez esetben petroleumfűzővel cseréljünk ezt fel).
5. Egy csinos töltőtoll.

Kétmillió lei értékű ingyen orvosságot osztottak ki Hunyad megyében

3762 eltitkolt beteget fedeztek fel. — Rendkívül terjed a golyva a rossz ivóvíz miatt

Déva. Saját tud. Az egészségügyi országos mozgalomnak Hunyad megyében is nagy eredményei mutatkoztak. Dr. Stănescu Octavian jelenlegi megyei tiszti főorvos folytatta azt a munkát, amit előde, Tănăsescu Constantin, akkori főorvos végzett, mindketten a legnagyobb ambícióval téve eleget a kormány elgondolásainak.

Hunyad megyében ezt a mozgalmat a főorvos vezetésével 38 orvos véggezte, öt csoportban, 11 védőnővel, 26 egészségügyi biztossal és 21 szülész női segítségével. Falvakban megvizsgáltak 11.996, városban 2561 egyént. Falvakban 15.938 s városokban 7688 házat, amelyek közül falun 2404 s városban 304 házat tisztítottak ki, falun 196 s városban 27 esetben fertőtlenítve azokat. Felülvizsgáltak 13.239 félreeső helyet és elrendelték 243 új félreeső helyt és 1230 új kút létesítését. 159 esetben Röntgen-felvételt s 1003 esetben vegyvizsgálatot végeztek. Ingyen orvosságot osztottak ki 2177 esetben mintegy kétmillió lei értékben. 3944 esetben adtak befecskendezést. 14.615 egyént fürdött meg a fürdővonalokon s 2752 hajvágást eszközöltek s mindezeket felül a megyében 189 egészségügyi előadást tartottak a nép okulására.

Nagy eredménye volt az egészségügyi mozgalomnak az, hogy *rendkívül sok titkos beteget fedeztek fel*. Így 425 tüdőbajost, 267 vérhajost, 22 maláriást, 37 rákost, 20 trachomást és 2991 golyvást, akik addig egyáltalán nem voltak kezelés alatt s akik a mozgalmi által való felfedezés után rendes kezelésre utasították s a körorvos nyilvántartásában szerepelnek.

A golyvas megbetegedés úgyszólván megyei különlegességnek tekinthető, mert a rossz víz miatt összesen 8940 eset van,

különösen pedig Brád, Körösbánya, Gyslár, Lupény és környéke s Fehérvíz és környéke s Sarmisegetuza vidékén. A vármegye emiatt el is határozta, hogy nagymennyiségű jódsó kiosztásával és egészséges kútak fúrásával lesz a falvak segítségére. A havas vidékeken ugyanis több olyan falu van, ahol a téli havat, illetve hólevegőt teszik el s nyáron az szolgál ivóvízzel.

Udvartisztogatást 1682 esetben, ismételt tisztítást 1688 esetben rendeltek el, illetve vé-

geztek. 13.642 méter sáncot tisztítottak s 7342 méter új sáncot ástak.

Nagy eredménye volt az egészségügyi mozgalomnak az, hogy

egy falvaknál megállapították, hogy az ivóvíz egyáltalán nem iható.

Megállapították, hogy Sărfalvának például egyáltalán nincs ivóvíze s a Kierapóti forrás embert élveztetve karos, meleg vize azonban reuma ellen kitűnő fürdői szolgálhat s így fürdőve felvezetése barkinek ajánlható a megvizsgált analízisek szerint. Hiszik, hogy ha ebből a szempontból behatóbban veszik a megyét vizsgálat alá, hatalmas és szép anyag gyűlne össze, amiből kiutana, hogy megyénk minden ilyen fürdőben csak úgy bővelkedik.

Érdekes fényképfelvételeket készítettek, amelyeket nagy albumban állítottak össze, amelyek a minisztérium s a felügyelőségek őriznek. Javasolnak, hogy a fénykép albumot adják ki megfelelő formában a közönség epítésére.

Dr. Stănescu Octavian megyei tiszti főorvos, a mozgalom befejezése után sem szűnt meg munkálkodni. Minden vasárnap dr. Căbă Emil korhazai főorvos vagy más orvos kíséretében meglátogatja a falvakat s ingyen rendeltetést végeznek. Ha valahol jarvanyos betegség üt fel a fejet azonnal személyesen megy ki a vezélyeztetett területre s teszi meg az intézkedéseket a jarvany megakadályozására, úgy, hogy a tavalyi egészségügyi „offenzívát”, ahogy a hivatalos elnevezés szól, nemcsak eredményekben gazdag, de folytatásban is hatásos, mert egész más egészségügyi eljárásnak vetette meg az alapját.

Tóth Tihamér legszebb könyvei:

Hiszek egy Istenben	240
Hiszek Jézus Krisztusban	240
Hiszek az Egyházban	240
Hiszem az örök életet	240
Krisztus Király	240
A szenvedő és győzedelmes Krisztus	240
Tízparancsolat I.	240
Tízparancsolat II.	240
Miatyánk	280
Üdvözlégy Oltáriszentség	223

Jitos az „embervásár”

*

Bucuresti. Saját tud. Mindennap áthaladok a Szent György-téren. Egy idő óta százszázötven munkanélküli szokott itt ácsorogni nap-nap mellett, kiirihatalanul és türelmesen. Falusi gúnyos férfiak, parasztleányok, asszonyok, akik a hatóságok minden tiltó intézkedése ellenére is embervásárrá alakítják át a délelőtti órákban a városrendezés nyugatiasító munkája folytán hatalmassá kialakított tér legforgalmasabb szögletét. Működésükkel, egykedvűen állnak itt, mintha csak időtöltésből tennék, vagy hogy kielégítsék az egyszerű népkaszinói szükségleteit. Néha lehet is látni bundás hölgyeket, akik eselődöt szegődtenek itt, a szabad ég alatt természetes alakulásként létesült helyszerző irodák; előfordul az is, hogy egy-egy jólöltözött úr magával visz négy-öt munkást, ő tudja milyen munkára. De általában dacolnak a Szent György-tér munkanélküli csoportjai a hatóság tilalmával, amely, amióta ez a tér megnagyobbodott, tehát vagy két éve már, úgy tűnik fel, teljesen eredménytelenül küzd ezen a helyen a munkaközvetítés e kevéssé civilizált formája ellen.

Vannak ugyanis a város különböző részein különböző hatóságok és közületek, — fővárosi munkakamara, jótékony egyesületek, egyházak, — kezdeményezésére felállított helyszerző irodák, amelyek ingyen, ellenőrzéssel, felelősséggel működnek és amellyel nagyobb tömegek ellátására is be vannak rendezve. És a Szent György-tér ácsorgói ezekről nem akarnak tudomást szerezni.

— *Miért? — kérdezek egy-egy aijafi, mi-
alatt keresztülvágok csoportjaikon.*

Csak vállat vonnak. De *akkor, aki minden indokolat nélkül kijelenti, hogy nincs bizalma a hivatalos közvetítőkhöz. Mások meg azal érvelnek, hogy jobb, ha az ember a maga embersegéből talál munkát.*

Pedig van közöttük, akik már az elviselhetetlen nélkülözés határánál állnak. Néha ilyen panaszok foszlányait kapja el az ember esendes beszélgetéseikből:

— *Az éjjel a földön háltam... Két hét: nincs semmi munkám... Ma még nem ettem...*

De van az emberekben a primitív módszerekhez való ragaszkodásnak valami csökkönys, babonas ellenállása, amivel szemben, úgy látszik, csak hosszas és kitartó meggyőződéssel és eredménytelmentől munkával lehet felvenni a harcot.

A jelek szerint a hatóságok is így képzelik ezt. S azért nem veszik túlságosan szigoruan a Szent György-téri embervásárt. Időnként megjelenik ott egy csendőrosztag és szel tanácsolja a társaságot, amely azonban, ha a csendőrosztag nem maradnak meg őrtállva a helyszínen, lassan visszaszavargó ismét. Máskor valamelyik rendőr kísérli meg szigoruan vegrehajtani a hatósági előírást és hangos szűkakat szórva, de egyébként nagyon kedélyesen, gumihatal ut szel a tömeg között. A fiatalabbak ilyenkor rohanva, kacagva menekülnek a Szent György-térből sugárszerűen kitűző utcákba, az idősebbek morogva szednek odébb, néhány öreg, önzetesebb aijafi meg vitalkozni is megáll, mielőtt engedelmeskedne a parancsnak. De a jelek és fiatalok, önzetesebb és tréfás kedvűek egyaránt csak a legközelebbi utcasarokig szednek el, ott megbújnak rövid időre s mielőtt eltűnik a rendőr a láthatárról, visszafelé megint a tere, tovább folytatják az ácsorgást, amely egészen a déli órákig kissé keleties színt kölcsönöz a gyors léptekkel nyugatiasodó Bucuresti e belvárosi terének.

Egyszerű emberek nehezen tudnak lépést tartani a haladás e szinte példátlanul gyors ütemével.

(j. b.)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Nagyvárad, II. Károly király-út 5. sz.

LOPÍTÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félfévre 450 negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félfévre 25 P, negyedévre 15 P. Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekszámlánk száma: 80.037

Telefon: 12-27.

Kolozsvári szerkesztő: dr Sulyok István.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Gyertyaszentelő Boldogasszony

A Boldogságos Szűz Mária mély alázatosságának gyönyörű bizonyítéka mai ünnepünk. Szűz Mária attól a perctől, amikor égi hírnök jelentette a Megváltó eljövendő születését, tudta, hogy a gyermek, kit világra szült, nagyobb mindenkinél. És mégis szent alázattal alázattal magát a mózesi törvénynek s születése után 40 napra elvitte bemutatni az elsőszülöttet a jeruzsálemi templomba. — Most, amikor a dőlyf és a gög uralkodik szerte az egész világon, most közel kétevezred múltán is bátran tanulhatunk alázatosságot attól az Asszonytól, aki a Világ Királyának volt édesanyja. Nehéz az alázatosság erényének utján járni, de ha annak a lábnymait követjük, aki legalázatosabb volt az asszonyok között, akkor nem lesz nehéz ez az út. Nem lesz nehéz, mert ő mindenkor támogatja, kézenfogja azokat, akik ezen az úton elindulnak.

FELGYÓGYULT A KÖZLEKEDÉSI MINSZTER. Bucuresti. Saját tud. Ghelmeanu közlekedési miniszter néhány napig ágybanfekvő beteg volt. Kedden teljesen fegyógyulva ismét megjelent hivatalában.

XI. PIUS: BIZOM AZ ISTENI GONDVISELÉSBE. Az Osservatore Romanóban olvassuk, hogy a Szentatya megrázó szavakkal esetezte az emberiséget fenyegető veszedelmeket egy nagyobb zárandokcsapat fogadásán. Különösen azokat a bajokat s gyötrelmeket fájalta, amelyeket egy esetleges háború hozhat magával. Ha az emberekre volna bízva a világ irányítása, — mondotta többek között — jönléteknél bekövetkeznék a katasztrófa. De a világ sorsa Isten kezében van s én bízom az isteni Gondviselésben.

Lapunk legközelebbi száma a csütörtöki Gyertyaszentelő ünnep után, pénteken a rendes időben jelenik meg.

PACHA DR. PÜSPÖK KÖZBENJÁRÁSA A KATOLIKUS GIMNÁZIUM NYILVÁNOSÁGI JOGA ÜGYÉBEN. Aradról jelentik: A nemzetnevelési minisztérium legutóbb visszautasította az aradi római katolikus főgimnázium nyilvánosági joga elnyerése iránt benyújtott kérelmet. Az aradi egyházközség vezetősége ebben az ügyben Pacha Ágoston megyéspüspökhöz fordult és a püspöki hatóság hathatós közbenjárását kérte a nyilvánosági jog visszaadása érdekében. A püspöki hatóság erre újból a minisztérium elé terjesztette a megindokolt kérelmet és az iratok felterjesztése kapcsán hivatkozott arra, hogy a gimnázium a törvény előírt követelményeinek eleget tett, amiért is ismételtén kérte a nyilvánosági jog megadását. Pacha Ágoston megyéspüspök a napokban Bucurestiben járt és ezen alkalommal élő szóval is megismételte illetékes helyen az aradi gimnázium kérelmét. Az újabb akció elintézése a közeli jövőben várható.

A személyazonossági igazolványok kiállítása Nagyváradon. A személyazonossági igazolványok kiállító bizottságának elnöke, dr. B. betűsök február 4-ig, C—D betűsök február 6—9 között, E—F betűsök február 10—15. között.

Meghalt Varsányi Irén férje. Budapestről jelentik: Széchy Illés, a magyar kerámiai gyár igazgatója, tegnap 73 éves korában elhunyt. Széchy Illés nevét a közgazdasági életben viselt szerepén túl, főleg azzal tette ismertté, hogy feleségül vette Varsányi Irént, az ismert magyar színésznőt, a boldog házasságból két gyermek született. Varsányi Irénnek hét esztendővel ezelőtt történt elhunytja nagyon megtörtötte Széchy és azóta teljesen visszavonult életet folytatott. Huzamosabb időn keresztül betegskedett, míg most szenvedéseitől megváltotta a halál.

Barbu Alexandru drt nevezték ki a kolozsvári katonai törvényszék főügyészévé. Kolozsvár. Saját tud. Királyi kézzel írt katonai ügyészség vezető főügyésze dr Barbu Alexandru hadbíró-örnagyt nevezték ki. Az új katonai főügyész tegnap már le is tette az esküt Nagulescu katonai törvényszéki elnök kezébe. Barbu Alexandru dr 14 éve folytat bírói gyakorlatot és ez alatt az idő alatt számos esetben adta tanújelét annak, hogy kiválóan felkészült jogász, pártatlan bíró, aki minden alkalommal a törvény előírásait tartja szem előtt, de olykor ember is tud lenni.

IGAZOLÓ IRÁS NÉLKÜL IS KIFIZETIK AZ ÖZVEGYEK JANUÁRI NYUGDÍJÁT. Megírtuk, hogy egy belügyminiszteri rendelet alapján az özvegyi sorban élő nyugdíjasoknak a januári nyugdíjkifizetés előtt igazolnók kell, hogy időközben nem mentek-e férjhez. Hojduc Stefan, a nyugdíjosztály főnöke most felhívja mindazokat a nyugdíjas özvegyeket, akik az igazoló írást nem tudták beszerezni, e nélkül is jelentkezhetnek és nyugdíjukat azonnal ki is fizetik. Az igazoló írást a februári nyugdíjkifizetés előtt is ráérnek majd beszerezni.

Katonai jelentkezések Nagyváradon. Tartalékos tisztek a következő sorrendben jelentkeznek: M betűsök február 3. 4. 6-án. N betűsök február 7. 8-án. O betűsök február 10-én. P, Q betűsök február 10. 11 és 13-án. — Legénységi állományban levő tartalékosok jelentkezése: Február 3-án az 1925. évfolyambeliek A-tól M-ig. Február 4-én az 1925. évfolyambeliek N-től Z-ig. Február 6-án az 1924. évfolyambeliek A-tól Z-ig.

KÉT HÉT MULVA TÁRGYALJÁK DR. BÖSZÖRMÉNYI EMIL GYILKOSAINAK BÜNPERÉT. Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári katonai törvényszék tegnap megtartott tárgyalásán meg erősítette dr. Böszörményi Emil nagyváradai munkásvezér gyilkosainak, Andor Nicolaenak és Pop Ioannak vizsgálati fogságát. Ügyükben a vizsgálat teljes egészében még nem fejeződött be és így tárgyalásra két hét előtt nem lehet számítani.

A szamos-tartományi borbély- és hölgyfodrászmesterek cöho is csatlakozott a Nemzeti Ujjászületés Frontjához. Kolozsvár. Saját tud. A szamos-tartományi borbély- és hölgyfodrászmesterek legutóbb megtartott rendkívüli közgyűlésük keretében elhatározták, hogy testületileg csatlakoznak a Nemzeti Ujjászületés Frontjához. Ebből a célból körlevelet intézett összes vidéki tagozataihoz és utasította őket, hogy a belépés szükséges formáinak keresztülvitelét körzetükben is kezdjék meg.

Tizenheten pályáztak a város által kiírt főjegyzői, gazdaságügyosztályfőnöki és főügyészi állásra. Nagyvárad. Saját tud. Január 31-én este járt le a városházánál a főjegyzői, főügyészi és a gazdasági ügyosztályfőnöki állásra kiírt pályázat határideje. Az egyes állásokra a következők nyújtottak be ajánlatot: főjegyzői állás: Filip Joan, Rugan Dumitru, Hulca Vasile, Mărcuț Ioan, Filidan Iosif, főügyészi állás: dr Roman Tacian Pop Coriolan, dr Jancu Cornel, Lascu Octavian, Mărcuș Stefan, dr Clacian Virgil, gazdasági ügyosztályfőnöki állás: Pop Dumitru, Balog Joan, Rugan Dumitru, Veres Gheorghe, Sighet Traian, Oros Eugen. Minden valószerűség szerint a főjegyzői állást Filip Joan, a gazdaságügyosztályfőnöki állást pedig Pop Dumitru kapja meg. A főügyészi állás legesélyesebb jelöltje Mărcuț Stefan.

A nyakam merev a fájdalomtól

— Mit csináltál, hogy nyakfájásom ily hamar elmúlt?
— Az egyetlen hatásos szert használtam: bedörzsöltelek CARMOL *)-al.

*) Carmol a legjobb bedörzsölő szer megfázás, gripa, reumatikus fájdalmak és izák ellen

Feljegyzések

Ismerős nevek bukkannak fel a távlatok között és nyomukban régi emlékek ébrednek. Hangulatok szállnak meg újra, amelyeket csak nagyon szép és nagyon különös tájakról hoz el magával az ember.

Tibidabo, a puha zöld selyembe bürkölődő hegy, mely Barcelona felett nyugat felől örködik; a szelid halmok, melyek körülveszik, mintha puhán és pompásan lehulló ráncai volnának a csodálatos köntösnek. Délfelől a Montjuich hegylánc, melynek csúcsáról éjjel különös fényű tűzszem hunyorg, a tövében pedig a világnak talán legszebb kertje fekszik puhán, lustán, nagy békességben.

Virágok, mindenüti ezerszínű, édes illatú virágok, melyekből lent a városban a nagy, széles keresztúton a Rambla de los Flores platános sétányon beláthatatlan választékot kínálnak a virágárusok hosszú sátor sorai, furcsa alakú nagy virágkosarai: Akinek nem volt elég kint a parkban a szemgyönyörűsége, itt kézbe foghatja és hazaviheti az édes illatok sok, hűsége kis forrását.

A park fáinak drús ágai között ezer márdár tart szüntelen vidám hangversenyt. A mohó ember pedig, aki nem tud semmihez örülni, ha nem tartja biztos szákmányul kezei között azt a kis vidám madarat, melyet a parkban megkívánt, néhány lépésre a virágpiactól a Rambla de los Estudios-on, a másiknak folytatásán megkapja kettecében — szomorúan. Egymás hegyén-hátán hosszú sorokban, magas tornyokba felrakottan állanak itt a kettecek s bennük a környékek s a közeli Afrikának minden madára.

Illat és madárcsicsergés, a tenger felől a langy meleg fuvallat, a dombok lejtőiről friss szellő kergetődzik egymással, mintha a földi szépségeknek kicsiny nimfái volnának és kezétfogva fűzértáncolnának körülöttük és csak azért örülnének, hogy mi is örvendezzünk.

Abban a legendában, hogy a sátn Jézust a Tibidabo hegyére vezette fel s így szólt hozzá: Haec omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me (Mindent neked adom, ha térdre hullva imádsz engem), nemcsak a katalán vallásosság szólal meg, hanem Barcelona fiainak büszkesége, mellyel gyönyörű városukat nézik: lehetett-e volna e földön több szépséggel és gazdagsággal megkísértetni Krisztus emberi lényét, mint amennyi itt tártul a szem elé...

Most a menekülő vörösök nyomában dráttatlanok halálhörgése, asszonyok sikoltozása, gyermekek faldokló sírása töltötte meg a levegőt — madárcsicsergés helyett. A felégett házak, templomok, felrobbantott rakítarak keserű füstje pedig megfojtja az édes virágillatot.

A legendának folytatása lesz. Most Jézus vezeti fel a sátnat a Tibidabo hegyére és rámutat a vérben, füstben, könnyekben faldokló városra: Ime, amit akartál, beteljesedett... (Skin.)

UJ ELNÖK A MAGYARORSZÁGI EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGE ELÉN. Budapestről jelentik: A társadalmi egyesületek szövetségének keddi ülésén Baross Gábor országgyűlési képviselő az elnökségről lemondott. Helyébe Uzdóczy Zdravec István nyugalmazott táborigazgatót választották meg elnökévé.

A nagyváradai előképzősök figyelmébe! Ma, csütörtökön az előképzősök bucaresti felügyelősége propaganda filmjét mutatják be a nagyváradai előképzősöknek. A felügyelőség rendelkezésének értelmében ezt a filmet minden előképzősnek meg kell néznie. Ennek értelmében a nem-iskolai alközpontok reggel 8 órakor jelentkezzenek az Alexandri-utcai felügyelőségen, míg az iskolai központok délután 2 órakor ugyanazon a helyen. Belépődíj személyenként 5 lei.

Zürichi zárlat. Párizs 11.70 háromnegyed, London 20.72 egynegyed, Newyork 442.87, Brüsszel 74.85, Milánó 23.29, Amszterdam 238.50, Berlin 177.50, Szófia 540, Prága 15.16, Varsó 83.65, Belgrád 10. Bucuresti 340.

Szatmáron tüzet okozott egy kályhából kipattanó szikra. Saját tudósítónktól. Az elmúlt éjszaka egy kipattanó szikrától kigyulladt a Veronica Micle-utca 24. számú ház. A tüzoltók néhány perc alatt a helyszínre vonultak és két órai megfeszített munka után elfojtották a lángokat. A ház felélete teljesen leégett. A kár 30 ezer lei. Az ingatlan Kiss Gábor művezető tulajdona, aki jelenleg Aradon van alkalmazásban.

FELMENTETTÉK A SZOLGÁLATTÓL A PLOESTI MELLETTI VASUTI ÖSSZEÜTKÖZÉS BÜNÖSEIT. Bucurestiből jelentik: Röviddel ezelőtt Ploesti közelében egy tehervonat ütközött össze egy petróleumot szállító ciszternavonattal, amikor is az összeütközés folytán az utóbbi vonat kigyulladt. A vizsgálat megállapította, hogy egy forgalmi tisztviselő és négy fékezőt terhel a felelőség, akiket felfüggesztettek állásukból és az ügyet az illetékes hatóságok elé terjesztették. Az államvasutak kára az összeütközés és tűz folyamán közel kétfélmillió leit tesz ki.

Tizenhét napos szabadságvesztésre átváltatható negyvenkétezer leire ítélte a bíróság három székelyt jogtalan erdőlésért. Csíkszereda. Saját tudósítónktól. Id. Madaras István és fia, ifj. Madaras István, valamint Portik István gyergyóremetei napszámosok fatermelő munkálatokat végeztek László István csíkszentkirályi főrezs-gyáros alkalmazásában. A kijelölt vágterület nagyobb területéről vágták le a munkások a fát, amiért a bíróság hat-hónapi elzárásra átváltatható 14.000 leire bírságot egyenként ítélt. A dologban az a sajnálatos, hogy a bírósági tárgyalásokon nem jelentek meg a famunkások és így távollétükben ítélték őket. A súlyos helyzetet még tetézte az is, hogy az ítéletet sem tudták megfellebbezni, így hogy az tíz nap múlva jogerőre emelkedett és így a végrehajtást eszközölni is lehetett. Erdei munka mellől kísérték be a esendőrök a munkásokat a csíkszeredai járás-bíróság letartóztatási végzése értelmében, hat-hónapi elzárás büntetésük megkezdésére. A letartóztatási végzés ellen most felszólamlással élnek a családjukat kereső nélkül hagyott székelyek és minden reményük meg van arra, hogy a büntetés végrehajtásának felfüggesztésével formai okokból megsemmisítik a súlyos ítéletet.

Álarcos rablók egy szatmári malomban. Saját tud. Szerdára virradó éjjel 2 órakor, két álarcos rabló hatolt be a László-malom udvarára. A rablók az iroda páncélszekrényét akarták kifosztani, amelyben 40 ezer lei készpénz volt. Az udvaron azonban szembe találták magukat Kallós Ferenc 70 éves éjjeli őrral. Kalapáccsal fejbe vágta az öregembert, úgy hogy az elvesztette eszméletét, majd kendővel betömte száját, kezét-lábát összekötözték és az udvar egyik sarkába dobták. Mint akik dolgozat jól végezték, elindultak az iroda felé. Kallós Ferenc azonban magához tért, a nagyerejű ütést ugyanis kucsujára felfogta és csak elkábult, az egyik kezét sikerült kiszabadítania és zsebkésével elvágta köteleit. Felhármította a szomszédokban lakókat és együttesen indultak a rablók felkutatására. Időközben azonban a rablók megszégyesültek a veszélyt és elmene-kültek.

Hetvennégyezer leit sikkasztott az aradi erdőfelügyelő egyik tisztviselője. Aradról jelentik: A rendőrség letartóztatta Costea Ionel huszonnyolc éves tisztviselőt, aki az aradi erdőfelügyelő-ségen teljesített szolgálatot. Egy váratlan vizsgálat alkalmával ugyanis megállapították, hogy Costea hetvennégyezer leit sikkasztott a kezelésére bízott közpénzekből.

Köztisztviselőknek tilos a szerencsejáték. Szatmár. Saját tud. A vármegyei prefektúra hivatalos közleményben hozta a nyilvánosságra, hogy Szatmárra és Nagyváradra egy-egy tárgyrulett játék felállítását engedélyezte. A játékokban azonban — hangzik tovább a közlemény — köztisztviselő nem vehet részt. A rendőrséget értesítették, hogy a játékosokat szigorúan őrizze ellen. A játékosok csak személyazonosságát igazolvánnyal mehetnek be a ruletterembe.

Tízévi súlyos börtönrre ítélték a dévai koldusgyilkosát. Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári büntetőtábla tegnap tárgyalta Almasan Miron dévai cigánykóvács rablógyilkossági bűnperét. Almasan az elmúlt évben munkanélkül tengett Déván és egy este megismerkedett Arzenie Miron 75 esztendőre öreg koldussal, aki az egyik kocsmában megvendégelte a kihéezett cigánykóvácsot. Később az öreg koldust az egyik mellékutcában a nadrágszíjjával megfojtva találták meg. A gyanus első pillanatban Almasan felé terelődött, aki elfogatása után be is ismerte, hogy vacsora közben pénzt látott meg vendéglátó jövedelménél és ezért határozta el, hogy elteszi láb alól a kirabolja. Az öreg koldusnál 460 leit talált mindössze. A büntetőtábla 10 évi súlyos börtönrre ítélte a minden emberi mivoltából kivetkőzött cigánykóvácsot, aki nem átalotta jövedelmét, az öreg koldust, öszekoldult filléreitől megrabolni és megölni.

Hátfájás! Diana sósor-szesz bedörzsölés meglepő milyen gyorsan hat.

A hegyről lecsuszó fenyőszál derékba tört egy szekeret. Csíkszereda. Saját tud. Belec Ignác és Belec Lajos gyergyóváraljai gazdálkodók a köz-ség Nagypatak nevű erdőrezséhez igyekeztek az egyik hegyi uton, amikor hatalmas szál fenyő csuszott alá a hegyről, derékba törve a szekeret. A legnagyobb csodával határos módon, a két embernek alig történt baja, a két lovat azonban a fa ejtötte. A nyomozás megállapította, hogy a szerencsés kimenteli erdei balesetért Főrika Ferenc, Főrika János és Lajos, valamint Gyula József és Kovács Ferenc munkásokat terhel a felelőség: minden előzetes figyelmeztető jel leadása nélkül csuszattak fát az út közelében. Eljárás indult ellenük.

FARSANGI NAPTÁR

Vasárnap: a Katolikus Legényegylet műsoros táncmulatsága

A nagyváradai Katolikus Legényegylet ifjúsága február 5-én, vasárnap este 9 órai kezdettel az egyesület Alexandriai-utcai termeiben műsorral egybekötött táncmulatságot rendez. Az egyesület műkedvelői az Aranyvirág című zenés vígjátékot mutatják be kitűnő szereposztásban. Rendező Lósonczy Gábor. Kísér a Központi Katolikus Legényegylet Liszt Ferenc Ének- és Zenekarából alakult tánczenekar. Vezényel: András Ede zenetanár, országos karnagy. Hangversenymester: Kriszta Miklós. A legényegylet műsoros mulatsága az idei farsang legjobb estjének ígérkezik és Várad szórakozni szerető, vidámságot kedvelő közönségének találkozója lesz. Beléptidj 22 lei és a bélyeg.

Az NSE táncestélye. A Nagyváradai Sport Egyesület február 7-én az Újságíró Klub összes helyiségében táncestélyt rendez. Kezde este fél 10 órakor. Beléptidj személyenként 50 lei, családijegy 120 lei. Meghívót belépéskor a rendezőség kéri felmutatni.

* Meghülésnél és náthaláznál reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyakran igen jót tesz, mert a gyomor-bélcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azonkívül pedig fokozott anyagcserét és kielégítő emésztést biztosít. Kérdezze meg orvosát.

Színes posta

LEMONDOTT TRÓNJÁRÓL A MAHARADZSA ÉS MOST KOLDULVA VEZEKEL

Khulaq Singh Khanadhama indiai állam 40 éves maharadzsa lemondott 26 éves fia javára trónjáról, hogy hátralevő éveit a hindu samyassik rideg aszkétaéletnek szentelje. A leköszönt uralkodó elhagyta keleti fényvel berendezett palotáját, aranyos ruháit durva darócál cserélte fel és volt alattvalóitól alamiznát kéregetve járja be országát, hogy bűnhődéssel és vallásos elmélkedéssel jusson közelebb a tökéletesedéshez. Az angol hatóságok jóváhagyták elhatározását.

AZ ANGOL FAJ HALÁLRA ÍTELI ÖNMAGÁT?

F. Grundy, a bedford megyei Luton város tisztifőorvosa, évi jelentésében megállapítja, hogy a jelenlegi szaporodási és halálozási arány mellett az angol faj aránylag rövid időn belül menthetetlen kihalásra lesz ítélve. Mind általánosabban válik a házasságok eltökélt szándéka, hogy nem hoznak világra gyermeket. A népes család ma már nem köztisztelet tárgya, sőt ellenkezőleg, az átlagember a felelőtlenség jelének tekint. Rybs Williams, Elinor Glyn, a híres magyarbarát regényíró nő leánya, a walesi Penarthban tartott beszédében kijelentette, hogy a szaporodás csökkenése sokkal súlyosabb veszéllyel fenyegeti Angliát, mint az őszes ragályos betegségek. A gyermekáldástól való irtózatossá válás faji öngyilkosság. Ha a helyzet rövidesen nem javul, Anglia kénytelen lesz külföldről hozatni ipari, sőt mezőgazdasági munkásokat is.

200 ÉVIG AKAR ÉLNI

Blackney Mária wimbledoni női kilencvenkettedik születésnapján örvendeztette meg a sors ötödik ükunokája és századik leszármazottja születésével. Háromszor volt férjnél; tíz élő gyermeke, harmincyolc unokája, negyvenhét dédunokája és öt ükunokája van, saját kijelentése szerint oly erősnek és egészségesnek érzi magát, hogy azt hiszi, kétszáz évet fog megélni.

A WATERLOOI CSATA

még mindig pénzbe kerül Belgiumnak. Mind a mai napig — és még ki tudja meddig — évente 80.637 frankot fizet a belga kormány „a waterlooi herceg ökegyelmességének nevére” járadék gyanánt. Ez az összeg ugyan nem rendíti meg a belga állami költségvetés egyensúlyát, de a járadék története felgyőzőre érdemes. 1815 július 8-án irta alá azt a rendeletet az akkori holland király, Vilmos Amsterdamban, amelynek értelmében a waterloo győző „waterlooi herceg” címmel a holland nemesség sorába emelendő. Ezzel a címmel velejárt egy csomó birtok és más jövedelmi forrás is és közben Belgium különválván Hollandiától, a waterlooi herceg élvénjeinek évjáradékot fizet. Az évjáradék jelenlegi élvezője Arthur Charles Wellstey herceg, Wellingtonnak, a waterlooi győzőnek ötödizigleni leszármazottja.

AMI TILOS

Amerikában a Sunday Express érdekes felsorolást közöl arról, hogy mi minden tilos és törvénytelen a régi, ma is érvényben levő törvények szerint. A felsorolásból kitűnik, hogy törvénytől többek között vasárnap a tengerparton szamaragolni, szerdán húst enni, karácsonykor húspástétomot enni, este nyolc óra után székérről gyümölcsöt vásárolni — mogoró kivételével.

SZÉLMALMOT KAPOTT AJÁNDÉKBA

Suffolk Simpson Moor 84 esztendő volt már a legutóbbi években teljesen elözegényedett, úgyhogy millió vagyont érő malmait is rendre elárverezték. A szerencsétlen ember résztvevett a világháborúban és előrehaladott kora dacára is igen vitézül harcolt a flandriai csatateremen. A napokban volt Moor 85-ik születésnapja s ezzel kapcsolatban egyik katonai iskola tanuló megható módon emlékeztek meg az öreg harcos érdemeiről. Egy dombon hatalmas szélmalmot építettek és a születésnapon átadták neki a szélmalmot, melyhez kis birtok is tartozik. Ezek és ezek nézik azóta, hogy a szél vigan forgatja a malom szárnyait és az épület kapujában megelégedetten boidogan áll az öreg molnár, akit megtépzott ugyan az élet, de az ajándék révén utolsó esztendeit a mesterségében töltheti el.

Eucharisztikus Világkongresszusi Almanach

Diszes kötés, művészi kiállítás. Több száz fénykép. Ara a pénzelőzetes beküldése esetén 420 lei és porto 30 lei

Rendelje meg még ma az „ECCLESIA” könyvkereskedés Oradea, vagy a „MAGYAR LAPOK” útján! LEGSZEBB CSALÁDI EMLÉKKÖNYV!

KÖZGAZDASÁG

A december 15-ike előtt beadott cégbejegyzési kéréseket a régi törvény alapján intézik el

Elviejelentőségű döntést hozott a szatmári törvényszék

Szatmár. Saját tud. A szatmári törvényszék második szekciójának polgári tanácsa elviejelentőségű döntést hozott egy cégbejegyzési ügyben. Szalpéter Frida szatmári lakos kérvényt adott be a Kereskedelmi és Iparkamarához, ahol cégbejegyzésért folyamodott. A céghivatalhoz kijelölt bírót a kérelmet azzal utasította el, hogy Szalpéter Frida a törvényben előírt iratokat hiányosan terjesztette be. Szalpéter Frida az iratokat kiegészítette és az ügy újra a kijelölt bírót elé került. Most azonban azzal az érveléssel hoztak elutasító

határozatot, hogy a december 15-én életbeléptetett cégtörvény értelmében csak akkor lehet valakit a cégnevsorba bejegyezni, ha a tartományi székhelyen működő bizottság a felállítandó kereskedelmi vagy iparvállalatot hasznosnak találja. Az elutasító végzést megfellebbezték és az iratesonó a törvényszék elé került. Itt elvi jelentőségű ítéletben kimondták, hogy az új cégtörvénynek nincsen visszaható ereje és a december 15-e előtt beadott bejegyzési kéréseket a régi törvény alapján kell elintézni.

Folytatódik az amerikai pamuttragédia

Tizmillió bála állami pamutot akar a világg piacra dobni Smith szenátor. Az exportveszteség az USA belföldi fogyasztását terhelné

Newyorkból jelentik: 1938 kedvezőtlen éve volt az amerikai pamutgazdaságnak és 1939 sem ígérkezik jobbnak. A múlt évben a pamutra folyó állami előleg arra vezetett, hogy a piac elvesztette rugalmasságát és ugyanekkor erősen lecsökkent az export. Ez az állapot két rekordot eredményezett. Az amerikai export olyan mélypontra esett vissza, amilyenre ebben a században nem is volt példa. Ugyanekkor az állami készletek megnövekedtek. Az Egyesült Államok kormánya kénytelen-kelletlen 12 millió bála pamut gazdája lett. Ez körülbelül az utolsó évi termésnek felel meg és ennek a pamuttömegnek tárolása, fenntartása

évi 44 millió dollárba kerül.

Az amerikai pamuttermelőket támogató akció hibás elgondolásból indult ki. A termés megelégzése csak akkor bizonyíthat hatásos eszköznek, ha átmeneti jelenségek orvoslására van szó, például szezonos érutóról, vagy átmeneti túltermelés kiegyenlítéséről. Amikor azonban alapvető változások állanak be egy cikk termelésében világszerte,

kölcsön nyújtásával nem lehet segíteni.

1938-ban új pamuttermelő területek keletkeztek, új kereskedelmi formák érvényesültek (kliringmegállapodások), beszűntette vásárlásait az egyik legnagyobb pamutimportőr állam, Japán és ugyanakkor előretörték szintetikus textilanyagok. Az új versenyteltételek, melyek közül néhányat most már állandónak tekinthető tényező határoz meg, nem érvényesülhetnek, a kölcsönököt végeredményben a fogyasztóknak és az amerikai pamut vásárlóknak kellett volna megfizetni. Erre azonban nem volt hajlandó és augusztus 1-től de-

cember végéig az USA pamutkivitele 42 százalékkal esett vissza az előző év megfelelő hónapjaihoz képest.

Az amerikai kormány nehezen vállalhat újabb elhatározásokat ezen a téren, mert ezzel kapcsolatosan be kellene ismerni eddigi politikájának kudarcát.

További pamutpolitikáról a kongresszus fog dönteni

A többi agrárértékesítési problémával együtt. A kongresszus előtt nem kevesebb, mint 50 farm javaslatok fekszik.

A legérdekesebb Smith szenátor javaslata. Ő be akarja szüntetni a termeléskorlátozási intézkedéseket és a megelégelt pamutot 10 millió bálát piacra akar dobni a világ összes pamuttömegén.

Az ilyen módon előálló veszteséget a pamut belföldi árának felemelésével akarja fedezni. A jelenlegi 8 centes árfolyammal szemben az amerikai feldolgozó gyárak 15 és fél centért vásárolhatnák a pamutot. Ez tehát feltételezné a processing tax-et és az exportköltséget a belföldi fogyasztásra hárítaná. Olyan eljárás ez, amelyet Európában igen sűrűn alkalmaznak.

A pamuttermelés terén készülő amerikai események megérdemlik az európai fogyasztók figyelmét, annál is inkább, mivel a határidős pamutjegyzések is fontos árfolyameltolódásoknak vetik előre árnyékát. Az 1939. évi termésű pamutot 11 százalékkal alacsonyabban jegyzik, mint a januári pamutot és 16 százaléknál alacsonyabban, mint a mesterségesen alátámasztott loco jegyzést.

Meddig érvényes a választottbírói kikötés?

Kolozsvár. Saját tud. Érdekes választottbírói ügyben hozott döntést a napokban a kolozsvári törvényszék. Moll és Viola kolozsvári építészeti vállalkozók, alvállalkozói szerződést kötöttek Serényi brassói vállalkozóval. A szerződésben vitás esetekre választott bíróság kizárólagos illetékességét állapították meg. Egy idő múlva a felek kölcsönösen megállapodtak abban, hogy az alvállalkozói szerződést felbontják és azt érvénytelennek tekintik. A szerződés felbontása után Serényi a szerződés teljesítéséből származó igényt lépett fel a kolozsvári céggel szemben és az elszámolási különbözetről rendes bírósági keresetet indított Moll és Viola ellen. A perben az alperesek pergátló kifogást emeltek azon a címen, hogy bár a szerződést felbontották, a szerződés érvényességének idejéből származó ellentétek továbbra is választott bíróság elé tartoznak. A kolozsvári törvényszék most tárgyalta az ügyet és a pergátló kifogásként emelt illetékeltenséget elutasította, ami ellen az alperes Moll és Viola cég a táblához fellebbezett.

A NEMZETI BANK ÉRSZER-RAZZIÁJA BUCURESTIBEN. Bucurestiből jelentik: A Nemzeti Bank tisztviselői váratlan ellenőrzést tartottak az ékszerészeknél és aranyművészeknél, akik aranytárgyakkal kereskednek. A tisztviselők ellenőrizték a Nemzeti Bank által kibocsátott regisztrációkat

FEBRUÁR ELSŐ NAPJAIBAN ADJÁK KI AZ ELSŐ ÉVNEGYEDRE SZÓLÓ BEHOZATALI-ENGEDÉLYEKET. Bucurestiből jelentik: A nemzetgazdasági miniszteriumban a külkereskedelmet irányító igazgatóság elkészítette az ez év első negyedére szóló behozatali hányadok (import kvóták) jegyzékét, amelyeket február első napjaiban adnak ki. Először az iparvállalatok behozatali hányadát, aztán a kereskedőkét adják ki. A Nemzeti Bank már elkészítette a behozatal fedezésére szolgáló deviza- és kliring-rendelkezési lehetőséget állító átíratát. A hírek szerint a következő állammal kapcsolatban vannak nagyobb deviza rendelkezési lehetőségek: Németország, Olaszország, Csehszlovákia és ha a román-magyar tárgyalások sikerre vezetnek, Magyarország is.

MEGSZIGORITÁK AZ ADÓBEHATÁSOKAT. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter a napokban értekezletre hívta egybe az összes pénzügyi vezérfelügyelőket és kerületi felügyelőket, amely értekezleten az adóhátralékok és más köztartozások behatásának megszigorításáról tárgyaltak. Az értekezleten ezzel kapcsolatban több fontos határozatot hoztak, amelyeket a pénzügyminiszter rendeletei uton léptet életbe.

Szindikátusba tömörülnek a juhtenyésztők. Bucurestiből jelentik: Az ókirályságheli karaküljuhtenyésztők értekezletet tartottak a fővárosban és kimondták, hogy érdekeik fokozottabb védelmére egyesületbe tömörülnek. Az egyesület megalkalulása után emlékiratot intéz a nemzeti gazdasági miniszterhez és nagyobb hitelkeretet kér a karaküljuhtenyésztés fokozására.

Ismét módosították a szövetkezeti törvényt

Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap január 20-iki számában rendelet törvény jelent meg a szövetkezeti törvény módosításáról. Az új törvény tovább megy a szövetkezeti mozgalom államosítása és önkormányzati jogának megvonása terén. A Nemzeti Szövetkezeti Hivatal a törvény szerint bármely szövetkezet vezetőségét elmozdíthatja és helyébe új igazgatóságot és felügyelőbizottságot nevezhet ki. A szövetkezeti központok ügyvezető igazgatóját jövőben nem az igazgatóság választja, hanem a Nemzeti Szövetkezeti Hivatal nevezi ki. A jelenlegi igazgatókat a Nemzeti Szövetkezeti Hivatalnak, három hónapon belül meg kell erősítenie állásukban. Ez az intézkedés a kisebbségi szövetkezeti központokat, amelyeknek igazgatóságai a nemzetgazdasági minisztérium három tagot már a korábbi rendelkezések értelmében delegált, igen nehéz helyzet elé állította. Az új törvény egyébként tovább növeli a szövetkezeteknek adott kedvezményeket, mentesíti a szövetkezeteket a forgalmi adó fizetése és a repülő-bélyegkek leróvása alól.

A KIS FALUSI VÁMMALMOK NEM KÖTELEZHETŐK ÜZLETI KÖNYVEK VEZETÉSÉRE.

Bucurestiből jelentik: A pénzügyi közegek az egyik ókirálysági kis vámmalmot 44.000 leire bírságotlalták meg, mert üzleti könyveket nem vezetett. A malom tulajdonosa felelősséget vállalt a bírság ellen azzal az indoklással, hogy a malom nem dolgozik állandóan és kizárólag vasműveléssel foglalkozik, másrészt pedig a tevékenysége a kisipar körébe nem haladja meg és így üzleti könyvek vezetésére nem kötelezhető. A bucaresti törvényszék helyt adott a felelősségnek és megsemmisítette a 44.000 leies bírságot azzal az indoklással, hogy az ilyen kis üzemek nem kötelesek üzleti könyveket vezetni. A fiskus megfellebbezte a törvényszék ítéletét, azonban a bucaresti tábla I. szekciójára jogerősen helybenhagyta a törvényszék végzését és az indoklást.

Megalakult a fogtechnikus-céh. Temesvár. Saját tud. A temesi helytartóság területén lévő fogtechnikus-munkaadók céhszövetkezetet alakítottak. A temesvári munkakamara helyiségében tartott alakuló közgyűlésen a helytartóság területén működő mintegy negyven fogtechnikus-mester közül harminchatan személyesen jelentek meg. A vezetőségbe kerültek Prexl Rezső, Bredicianu Sándor, Kleiminger István, Kleits Károly, Maiwurm István és Megyeri László. Ellenőrök lettek Wratny József, Gimpl József és Nevis Livius. Az új cég a Nemzeti Ujjászületés Arcvonalába való testületi belépésért mondotta ki a hódoló táviratot intézett a királyhoz. A vezetőség a maga köréből Prexl Rezsőt elnöknek, Bredicianu Sándort al-elnöknek, Kleiminger Istvánt titkárnak és Megyeri Lászlót pénztárosnak választotta meg.

Apróhirdetések

Lakás

szavanként 3 lei

Kiadó

különbejárattal butorozott szoba, fürdőszobával, teljes ellátással is. Nagyvárad, Str. Avevescu No. 37.

Két szobás

komfortos udvari lakás május 1-re kiadó. Nagyvárad, Str. Andrei Muresan No. 12.

Kiadó

4 szobás kertes magánház, központban, május 1-re. Nagyvárad, Str. Pasteur 7. — Ugyanott butorok eladók.

Kiadó

május 1-re 2, esetleg 3 szobás összkomfortos lakás. Nagyvárad, Str. Printul Mihai 6. sz.

Háromszobás

fürdőszobás, szép utcai lakás kiadó. Nagyvárad, Parcul Alba-Iulia 2. szám. Megtekinthető délután 2 óráig.

Adás-vétel

szavanként 3 lei

Veszek

mindenfélé könyveket, használt újság és aktapapírt, ócska férfi ruhát és mindenfélé lom tárgyat. Cím: Klein Dezső, Nagyvárad, Str. Rudaj Delanu No. 2.

PUHA ÓLMOT

állandóan vesz a Szent László-nyomda r. t.

LEGUJABB

Gafencu külügyminiszter megérkezett Belgrádba

Az állomáson Stojadinovics miniszterelnök fogadta s a Balkán-szövetség és Cseh-Szlovákia követei is megjelentek

Belgrádból jelentik: Gafencu külügyminiszter szerdán délelőtt 10 óraker felesege, valamint több külügyminiszteri főbb tisztviselő kíséretében a Simplon-expresszel Belgrádba érkezett. A román külügyminisztert Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök és felesége, valamint a Balkán-államok diplomatái, továbbá a belgrádi cseh-szlovák követ fogadta. Stojadinovics miniszterelnök a szalonkocsiban rövid

beszélgetést folytatott Gafencuval, majd elkísérte a Majestic szállodába, ahol a román külügyminiszter belgrádi tartózkodása alatt lakni fog. Pál kormányzó-hercegnél szerdán vagy csütörtökön lesz a Gafencu kihallgatása. A látogatás kizárólag magánjellegű és ezért mellőzik a nagy fogadtatásokat. Gafencu külügyminiszter belgrádi tartózkodásának programjáról sem adtak ki hivatalos tájékoztatást.

Nagy hatást keltett a Chamberlain alsóházi beszéde

Ami kimaradt a beszédből, annak is megvan a fontos jelentősége. — A londoni német követség helyesbítette az olasz-német háborús együttműködésre vonatkozó részt a Hitler beszédében

Londonból jelentik: Politikai körökben nagy hatást tett Chamberlain alsóházi beszéde. Különösen azt a tényt emelik ki a lapok, hogy a római tárgyalások alkalmával Chamberlain és Mussolini megegyezett abban, hogy együtt szövegezik meg Chamberlain bejelentését az alsóházban. Az angol miniszterelnök valóban ezt a szöveget is mondta el.

Londonban nem keltett meglepetést, hogy Chamberlain csak néhány részletében érintette a Hitler beszédét. Ezt eleve kiszámított taktikai elhelyezkedésnek tekintik, hogy a Hitler által fölvetett világkérdések ne kerüljenek most parlamenti vita alá, hanem előbb diplomáciailag érlelődjenek.

Egyébként Hitler beszédének egyik részét kedden módosították. Az angol fordítás szerint ugyanis hétfőn éjszaka ez a mondat jelent meg: „Olaszország ellen a háború bármi okból is indul meg, Németországot barátja mellett találja.”

A londoni német nagykövetség ezt a mondatot így helyesbítette: „Olaszország ellen indított világnézeti háború esetén Németország barátját teljes erejével segíti.”

A Daily Telegraph párizsi jelentése szerint Chamberlain szándékosan nem beszélt az olasz-francia kérdéstről sem. Ebben ugyanis Mussolininek akarja átengedni a kezdeményezést. A Duce még ezen a héten beszédet mond, melyben végleg leszögezi Olaszország követeléseit. Párizsi körökben úgy vélik, hogy Mussolini ezáltal engedékeny hangot fog megütni.

A FRANCIAK ÉS AZ OLASZOK VELEMÉNYE

Párizsból jelentik: A francia közvélemény általában nagy bizakodással és nyugodtsággal fogadta Chamberlain beszédét. Párizsban teljesen megnyugodtak a kedélyek. A Jour szerint Chamberlain beszéde után a nemzetközi helyzet javulóban van. Csúpan az a kérdés, hogy Mussolini szombaton milyen kijelentéseket tesz. Azok a lapok, amelyek idegenkednek a müncheni politika szellemétől, bizalmatlansággal fogadták Chamberlain és Hitler beszédét. Így Epoque és a Humanite is teljesen bizalmatlanok és a Humanite azt írja,

hogy Chamberlain beszédét egy mondatban lehet összegezni: „Bízunk kell Hitlerben és Mussoliniben.”

Rómából jelentik: A Popolo di Roma ugyancsak bizakodó hangot üt meg a Chamberlain beszéde nyomán. Azt fejtegeti, hogy Anglia békeszándékát tényekkel kell igazolnia és ezt most legkönnyebb igazolni a spanyol polgárháborúban.

A LONDONI TŐZSDE KEDVEZŐEN FOGADTA HITLER ÉS CHAMBERLAIN BESZÉDÉT

Londonból jelentik: A londoni tőzsdén Chamberlain és Hitler beszédének hatása alatt az utóbbi 24 órában 200 millió fonttal emelkedett az értékpapírok jegyzési értéke. Az emelkedést az európai üzletemberek nagy bizakodása okozta.

Árvíz Franciaországban

Az esőzésektől megáradt folyók több helyen árvizet okoztak Franciaországban. Ez a kép a Marne folyónál készült. A Marne elöntötte La Chausse és Orney egész környékét. Az esőzésekkel egyidejűleg a hőmérséklet is a nulla fok alá esett.

Schacht a német kiviteli ügyek birodalmi biztosa lesz

Londonból jelentik: A Daily Telegraph berlini értesülése szerint a közelmúltban lemondott Schacht volt birodalmi bankelnököt, a német kiviteli ügyek birodalmi biztosává nevezik ki.

A spanyol nemzeti kormány hozzájárul a katalán menekültek élelmezési segélyéhez

Bilbaoból jelentik: A francia kormány tárgyalásokat kezdett a burgosi spanyol nemzeti kormánnyal a katalán menekültek segélyezésére érdekében. A francia kormány felkérte a nemzetieket, hogy járuljanak hozzá a spanyol menekültek élelemmel való ellátásához. Jól értesült körök szerint Franco nem zárkózott el a kérés elől, mert Spanyolország javaiból minden spanyolnak jogos részesedése van, de biztosítékot kér arranzve, hogy ezt a segélyt nem a köztársasági kormány politikai ténykedései elősegítésére fogják kiosztani.

Mussolini beszéde a fasiszta milícia ünnepén

Londonból jelentik: A Daily Telegraph római levelezője szerint Mussolini a fasiszta milícia megalapításának 16-ik évforduló ünnepén valószínűleg válaszolni fog úgy Chamberlain, mint Hitler beszédére. Azt is tudni véli az angol lap levelezője, hogy Mussolini beszédében hangoztatni fogja az olasz követelések békesúton való rendezését.

Veszedelemes csempészbandát tartóztattak le

600 millió lei értékű valutát és aranyat csempészték külföldre. — Sátoraljaujhelyen volt a központjuk

Budapestről jelentik: A valutaügyészség több hónapi garázdálkodás után őrizetbe vette egy valutacsempész társaság tagjait. A társaság különféle valutát, pengőt, aranyat és drágaköveket csempészt külföldre hosszú időn át. A sibertársaság főnöke Schwartz Lajos Jenő sátoraljaujhelyi kereskedő volt. Ugyancsak Sátoraljaujhelyen volt a társaság központja is. A csempészek hűnlajstromának összcállítása most folyik. Hozzávetőleges értékelés szerint 20 millió pengő (kb. hatszázmillió lei) értékű valutát, aranyat és drágakövet sikerült eddig külföldre sibiálni.